

Cydweithio · Dysgu · Llwyddo
Collaborating · Learning · Succeeding

Cynllun Busnes GwE 2022-2023 Adroddiad Cynnydd Chwarter 1

www.gwegogledd.cymru

@GwEGogleddCymru

CYNNWYS

1. Cynllun Busnes Rhanbarthol GwE 2022-2023

- Y blaenoriaethau a'r ddarpariaeth ranbarthol sydd yn cyfrannu at flaenoriaethau awdurdod lleol - Adroddiad Cynnydd ar Chwarter 1

2. Atodiad: Data Rhanbarthol

1. CYNLLUN BUSNES RHANBARTHOL GwE

BLAENORIAETHAU A DARPARIAETH RHANBARTHOL 2022-2023

Adroddiad Cynnydd ar Chwarter 1

AMCAN 1 - CWRICWLWM AC ASESU

Cefnogi cwricwlwm cenedlaethol ble mae tegwch a rhagoriaeth yn ganolog ac sydd yn gosod safonau uchel i bob dysgwr.

CONTINWWM ADDYSG 3 I 16

Cymorth i ysgolion wrth iddynt ddechrau gweithredu'r Cwricwlwm i Gymru, gyda phwyslais cryf ar y 12 egwyddor addysgegol, arferion yn seiliedig ar dystiolaeth ac ymchwil weithredu.

Sicrhau defnydd effeithiol o strategaethau asesu ffurfiannol ym mhob ysgol fel rhan o addysgu, cynllunio, asesu a phontio. Ailgydio, adolygu ac uwchsgilio athrawon mewn asesu ffurfiannol yn dilyn Covid-19. Datblygu ymhellach Ysgolion fel Sefydliadau sy'n Dysgu

Mae trefniadau ar waith ar gyfer gweithdy adolygu a chymorth hanner diwrnod i bob YCG ym mis Medi 2022. Rhennir adolygiad o'r holl adnoddau cefnogi asesu ffurfiannol â phob YCG a phob ysgol yn y rhanbarth ym mis Medi 2022. Mae gwaith cynllunio ar y gweill ar gyfer adolygu, ail-gydio a chefnogi ysgolion yn dilyn y gweithdai ym mis Medi i'r YCG. Mae gwaith cynllunio hefyd ar y gweill ar gyfer cydweithio'n draws-ranbarthol ac yn draws-sector, a phrosiect ymchwil gweithredol, gyda phwyslais ar drosglwyddo addysgeg/asesu ffurfiannol. Mae'r 'prosiect' ar fin cychwyn ym mis Ionawr 2023 am y flwyddyn galendr i sicrhau bod y gwaith ymchwil yn edrych ar yr effaith ar ddisgyblion wrth iddynt symud i Flwyddyn 7. Nifer yr ysgolion sydd yn cymryd rhan ac aelodau tîm cefnogi'r YCG i'w cadarnhau.

Datblygu dealltwriaeth ymarferwyr o sut i roi theori y 12 egwyddor addysgegol ar waith yn y dosbarth.

Mae'r tîm 3-8 wedi:

- Cynnal gweminar rhannu gwybodaeth ar Alluogi Dysgu i bob YCG, UDA, Athrawon a Chymorthyddion Dysgu ar draws y rhanbarth i ddyfnhau dealltwriaeth o elfennau allweddol y fframwaith CiG, gan gynnwys defnyddio arsylwi, chwarae a dysgu drwy chwarae, dysgu gwreiddiol a phwrpasol, dysgu yn yr awyr agored a datblygiad y plentyn. Mae mwy o ymwybyddiaeth a dealltwriaeth hefyd o'r 5 llwybr datblygol i sicrhau cysondeb darpariaeth a darpariaeth sy'n briodol i ddatblygiad y dysgwyr ieuengaf.
- Darparu sesiwn Dysgu Proffesiynol CiG (3 i 8 oed) yn rhanbarthol; rhannwyd arferion da mewn cynllunio, arferion asesu ffurfiannol gan gynnwys arsylwi. Drwy gydweithio ar draws y continwwm i gynllunio'r sesiwn gyda'r YCG yn draws-sector (8 i 11 oed), sicrhau cysondeb negeseuon o ran y cwricwlwm, yr asesu, y dysgu a'r addysgu.
- Cydweithio ag YCG traws-sector ar gynllunio a darparu hyfforddiant digidol i sicrhau cysondeb a phrofiadau dysgu ac addysgu sydd yn ddatblygiadol briodol i gyfoethogi sgiliau llafaredd Cymraeg.
- Darparu rhwydwaith CS rhanbarthol (Gorffennaf 22) i rannu arweiniad gan LC ar drefniadau asesu mynediad ar gyfer mis Medi 22, gan gynnwys strategaethau i sicrhau pontio effeithiol ac asesiadau mynediad gan gynnwys arsylwi yn erbyn gofynion statudol a phroffiliau un dudalen. Rhannwyd negeseuon allweddol i helpu gyda phontio i'r Meithrin.
- Cyfeirio ac arwain ysgolion at fodiwlau hyfforddiant cenedlaethol ar gyfer y Cyfnod Sylfaen (Dysgu Sylfaen) i ddyfnhau eu dealltwriaeth ac uwch sgilio ymarferwyr mewn arsylwi, datblygiad plant, dysgu gwreiddiol a phwrpasol, chwarae a dysgu drwy chwarae, pontio a dysgu yn yr awyr agored.

Mae recordiadau o'r uchod i gyd ar gael ar Ganolfan Cefnogaeth GwE.

Pontio

Hyrwyddo pontio i ddysgwyr drwy sicrhau cyswllt uniongyrchol effeithiol rhwng ysgolion cynradd ac uwchradd. Cefnogi cydweithredu ar draws sectorau i sicrhau cysondeb mewn arferion addysgu effeithiol i gefnogi cyfnodau pontio dysgwyr.

Cryfhau ein ffordd golegol o fynd ati i wella ysgolion drwy feithrin ymhellach y diwylliant, yr ymddygiad, y systemau a'r prosesau fel bod arweinwyr ac athrawon yn yr awdurdodau lleol a'r ysgolion yn cyd-greu a rhannu eu harferion er mwyn sicrhau gwelliant.

Diweddarwyd tîm YCG GwE ar yr amseroedd a'r ddarpariaeth i wella pontio. Bwriedir i hyn gynnwys:

- Rhannu gwybodaeth ar ofynion cynlluniau pontio newydd yn fuan ym mis Medi gan arwain at ddatblygu'r cynlluniau hyn ar lefel uchel erbyn diwedd mis Medi.
- Sesiwn pontio gyda Dave Harris ar 07/10/22 a Venue Cymru i bob clwstwr - gan gynnwys edrych ar effaith holistaidd cynllunio ar gyfer pontio, gan gynnwys amser i glystyrau drafod a chyd-lunio cynlluniau. Bydd y sesiwn yn cynnwys amrywiaeth o randdeiliaid gan gynnwys ALL er mwyn cryfhau'r dull gweithredu colegol a chyd-lunio a rhannu arferion.
- Cynllunnir sesiynau dilynol/cyfres o weithdai i glystyrau a rhanddeiliaid perthnasol.
- Asesu effaith a rhannu arferion llwyddiannus yn nhymor yr Hydref 2023 - bydd cynlluniau yn cael eu mireinio yn gyson.

Asesu

Parhau i weithio gydag ysgolion i ddatblygu'r Cofnod Cynnydd Disgyblion cynradd ysgol gyfan sydd yn cyd-fynd ag egwyddorion y cwricwlwm newydd.

Mae'r traciwr Ysgol Gynradd yn barod, gyda sesiwn wyneb yn wyneb ar y gweill ar gyfer mis Medi.

Cefnogi ysgolion wrth iddynt ddatblygu eu prosesau asesu effeithiol eu hunain

O ganlyniad i'r Rhwydweithiau Rhanbarthol a Lleol, sesiynau ar-lein ar Asesu a Chynnydd, Traciwr Disgyblion ac Asesu Mynediad, mae ysgolion yn dod i ddeall y gofynion Asesu newydd ac wrthi'n datblygu eu prosesau eu hunain.

Cefnogi ysgolion i ddatblygu eu prosesau mynediad eu hunain

Cynhaliwyd sesiynau ar-lein yn rhan o rwydwaith y Cyfnod Sylfaen ym mis Gorffennaf.

Roedd mwy na 100 o ymarferwyr yn y ddwy sesiwn (un Gymraeg ac un Saesneg). Bydd angen ail-ymweld â'r rhain ym mis Medi gyda phob YCG Cynradd yn cefnogi eu hysgolion a c o bosib sesiynau diweddar i ysgolion.

Gweithio mewn partneriaeth gydag ysgolion i hwyluso sgwrs broffesiynol effeithiol o fewn a rhwng ysgolion er mwyn datblygu dealltwriaeth gyffredin o gynnydd ar draws ehangder y cwricwlwm, fel bod modd i ymarferwyr adnabod, cofnodi a myfyrio ar gynnydd dysgwyr dros amser.

Cefnogi ysgolion i ddeall cynnydd grwpiau er mwyn myfyrio ar arferion fel rhan o broses hunan arfarnu effeithiol.

Mae rhai ysgolion/clystyrau yn dechrau cynllunio ar gyfer deialog broffesiynol reolaidd blwyddyn nesaf - mae angen ail-edrych ar hyn yn fuan ym mis Medi.

Cefnogi ysgolion i ddatblygu a rhannu arferion da parod i hwyluso cydweithio effeithiol rhwng y dysgwr, rhieni/gofalwyr ac ymarferwyr.

Mae llawer o ysgolion wedi mireinio eu prosesau yn ystod Covid. Rhannwyd enghreifftiau cychwynnol o arferion da ar draws y rhanbarth.

GWIREDDU'R CWRICWLWM (CWRICWLWM I GYMRU)

Darparu dysgu proffesiynol a chymorth ac arweiniad pwrpasol i ysgolion a lleoliadau i'w helpu i gyflawni pob agwedd ar y Daith Ddiwygio trwy weithredu'r cwricwlwm newydd ar sail eu manau cychwyn unigol.

Cynhaliwyd cyfres o sesiynau Dysgu Proffesiynol ar-lein dros dymor yr Haf i gefnogi arweinwyr ac athrawon gyda'u paratoadau:

- Roedd llawer o ysgolion yn bresennol gyda UDA/staff llawn yn yr ystafell
- Roedd cydweithwyr o Awdurdodau Lleol, Estyn a chonsortia eraill yn bresennol
- Recordiwyd a rhannwyd sesiynau dilynol ym mron pob clwstwr ac ysgol
- Nifer cynyddol o ysgolion yn cyfrannu at y sesiwn, yn rhannu arferion cynnar ac enghreifftiau lleol

Mae pob ysgol wedi cael trafodaeth ddilynol efo YCG a chynhaliwyd rhagor o sesiynau DP unigryw o fewn ysgolion a chlystyrau fel yr oedd angen. Mae pob ysgol a lleoliad wedi cael y cyfle i fyfyrion ar gynnydd a'i werthuso yn erbyn y camau tuag at wireddu'r cwricwlwm.

Effaith:

- Lefelau ymwneud yn uwch ar draws y rhanbarth ymysg aelodau UDA ac athrawon - pob ysgol yn ymwybodol o'r cynnig DP ac yn manteisio arno.
- Aelodau UDA ac athrawon yn fwy hyderus o ran deall egwyddorion fframwaith CiG ac wrth gynllunio i gyr-raedd y gofynion statudol newydd.
- Bu pob YCG yn rhan o ddeialog broffesiynol gyson ag aelodau UDA ar draws pob ysgol fel dilyniant i'r cynnig

DP lleol, ac yn cynnig DP unigryw i anghenion ysgolion unigol e.e. sesiynau dylunio'r cwricwlwm.

- Mwy o ysgolion 'ar drac' i fodloni'r gofynion statudol newydd erbyn mis Medi 2022.
- Nifer cynyddol o sesiynau DP i gefnogi athrawon gydag ysgolion yn rhannu enghreifftiau ymarferol o'u proses.
- Nifer cynyddol yn ymweld â Chanolfan Cefnogaeth Cwricwlwm i Gymru yn dangos bod ymarferwyr ysgolion yn gwyllo recordiadau o'r sesiynau DP ac yn edrych ar yr enghreifftiau.

TIMAU MEYSYDD DYSGU A PHROFIAD (MDaPh)

Sicrhau bod gan bob ymarferydd o bob lleoliad fynediad at Ddysgu Proffesiynol a chymorth o safon uchel yn nisgyblaethau'r MDaPh a'r themâu trawsbynciol

Mae 804 ymarferwyr wedi bod yn mynychu rhwydweithiau rhanbarthol a lleol fel rhan o baratoi at weithredu Cwricwlwm i Gymru ym mis Medi 2022. Mae 804 o aelodau o blith ysgolion, YCG GwE, cyd-weithwyr o'r ALL, a staff CABAN. Sefydlwyd 48 rhwydwaith lleol hefyd - 6 MDaPh, dylunio'r cwricwlwm, cynnydd ac asesu. Sefydlwyd rhwydwaith rhanbarthol ble mae rhwng 115 a 130 o ymarferwyr yn mynychu yn rheolaidd. Sefydlwyd trefn gyda chyfarfodydd rhanbarthol misol ble mae'r Athro Graham Donaldson yn bresennol ac yn cynnig arweiniad/sylwadau gyda phwyslais y cyfarfodydd ar ddisgwyliadau fel y'u nodir yn y Daith at Weithredu. Bydd pob cyfarfod lleol ar draws y chwe ALL yn cyfarfod pob mis rhwng y cyfarfodydd rhanbarthol. Ffurfiwyd sianeli cyfathrebu drwy TEAMS efo'r aelodau ac mae hyn yn agwedd allweddol ar rannu gwaith â phob ysgol drwy YCG GwE, y wefan, diweddariadau rheolaidd mewn fforymau Penaethiaid. Drwy werthuso ffurfiol gyda Phrifysgol Bangor, dechreuwyd dod i ddeall yn well effaith y rhwydweithiau rhanbarthol a lleol.

Effaith:

- Mae mwy a mwy o ysgolion yn datblygu ac yn rhannu enghreifftiau o'u dulliau dylunio a chynllunio ysgol gyfan o ran yr elfennau mandadol, gan gynnwys sgiliau trawsgwricwlaidd.
- Nifer cynyddol o ymweliadau â'r wefan i gael gafaél ar ddeunyddiau ac enghreifftiau sydd wedi'u rhannu gan rhwydweithiau ac ysgolion.
- Mwy o ddefnydd a chyfathrebu ar draws TEAMS ble mae unigolion o fewn rhwydweithiau yn rhannu negeseuon allweddol ac enghreifftiau o rannu pellach yn eu clystyrau a'u cynghreiriau uwchradd.
- Hyder yn y system bod strategaeth glir a thryloyw i ymateb i ofynion statudol Medi 2022 a chrynodebau cwricwlwm ysgolion a fabwysiedir gan lywodraethwyr a'u rhannu ymysg ysgolion ac YCG a Llywodraeth Cymru.
- Yn ôl canfyddiadau cynnar y gwerthusiad ffurfiol gyda Phrifysgol Bangor, mae aelodau yn fwy hyderus ac yn deall mwy am y fframwaith ac mae cyfleoedd gwell iddynt gydweithio.

AMCAN 2 - DATBLYGU PROFFESIWN ADDYSG O SAFON UCHEL

Gwella'r dysgu a'r addysgu yn ein hysgolion

IEITHOEDD TRAMOR MODERN (ITM)

Cefnogi ysgolion a lleoliadau i gynllunio eu darpariaeth ar gyfer ieithoedd rhyngwladol (IRh).

Ysgol i ysgol a chefnogi clystyrau cynradd:

Mae'r ysgolion arweiniol wedi parhau i weithio o fewn eu clystyrau a'u cysylltiadau. Gofynnodd ysgolion am fwy o wybodaeth a threfnwyd cyfarfodydd gyda'r YCG i drafod y ddarpariaeth a'r modelau cyflwyno. O ganlyniad, gwnaeth fwy o ysgolion gais am y tanysgrifiad Power Language (90) ac fe'u hychwanegwyd at y rhestr ohebu (181) gan ddechrau cynllunio IRh. Gofynnwyd am ymweliadau a mwy o gymorth yn Nhymor yr Hydref.

Cymorth ysgol i ysgol uwchradd

Cynhaliwyd cyfarfod diwethaf y rhwydwaith ANG y tymor hwn. Gwerthfawrogwyd y datblygiadau a'r cymorth yn fawr a blwyddyn yn ddiweddarach, mae'r athrawon newydd wedi dylanwadu'n fawr ar eu dysgwyr ac wedi cyfrannu'n rhagorol at eu hadrannau a'u hysgolion. Rhannwyd rhywfaint o'r gwaith a wnaed dros y flwyddyn â'r rhanbarth gyfan fel arfer dda.

Parhau i ddatblygu ar y gweithgarwch mewn ysgolion cynradd, i baratoi at CiG

Mae ysgolion arweiniol yn parhau i gynllunio a datblygu eu camau nesaf. Drwy gysylltu ag ysgolion sy'n rhan o ddigwyddiadau a Chynnig Dyfodol Byd-eang, mae'n amlwg bod mwy a mwy o ysgolion bellach yn canolbwyntio ar gychwyn eu taith IRh a bod angen pob cymorth arnynt i'w harwain a chael hyd i'r cwricwlwm sydd fwyaf addas i'w hanghenion. Mae'r pecyn cychwynnol i ysgolion arweiniol, tanysgrifiad Power Language a'r cyflwyniad yn y sesiwn Trafod Addysgeg ym mis Ebrill yn gymorth mawr i ysgolion sydd wedi defnyddio'r adnodd. Mae hyn yn eu helpu nhw

i deimlo'n fwy hyderus wrth benderfynu ar eu gweledigaeth ar gyfer IRh yn eu lleoliad a chychwyn arni. Mae YCG GwE hefyd wedi creu cyflwyniad i'w ddefnyddio gyda'r rhwydweithiau grŵp ILlCh lleol i ymateb i geisiadau gan aelodau.

Tanysgrifiadau Power Language: hyd yma, mae 90 ysgol bellach yn defnyddio'r llwyfan. Mae gan bob ysgol yr hawl i ddwy iaith. Cynigiwyd sesiynau hyfforddiant i ddangos sut all dysgu iaith gydio yn y cwricwlwm a sut i ddefnyddio'r adnoddau i wahanol ddibenion. Mae'r ysgolion hynny a fuodd yn y sesiynau neu a ofynnodd am gymorth efo'r adnoddau yn teimlo mewn sefyllfa well i ddatblygu eu cynlluniau dysgu eu hunain. Ein bwriad yw parhau i gadw golwg a pharhau i gefnogi ysgolion i ddatblygu eu darpariaeth.

Mae datblygu cysylltiadau rhyngwladol yn dod un o'r blaenoriaethau i ysgolion cynradd sy'n ymwneud ag IRh. Hyd yma, mae 18 ysgol wedi mynegi diddordeb mewn bod yn rhan o brosiect efo ysgolion yn Ffrainc, Sbaen neu'r Almaen a bwriadwn edrych ar y ffordd orau i'w cefnogi nhw yn hyn o beth.

Cysylltwyd a'r cyswllt rhyngwladol ar gyfer y Rhaglen Taith a thrafodwyd prosiectau efo ysgolion tramor.

Bydd y cydweithio o fewn GwE a gyda'r cydlynwyr cysylltiadau rhyngwladol yn cael ei feithrin a'i ddatblygu.

Parhau i roi sylw i'r her o ran niferoedd sy'n astudio ieithoedd tramor modern mewn ysgolion uwchradd gyda chymorth ein partneriaid Dyfodol Byd-eang.

Cyfarfodydd rhwydwaith dangos a dweud.

Yn ystod cyfarfod y rhwydwaith ym mis Mehefin, rhannodd ddwy ysgol eu harferion da i helpu i ddatblygu diddordeb a niferoedd yn CA4. Recordiwyd a rhannwyd y ddau gyflwyniad â'r rhwydwaith cyfan fel bod athrawon a fethodd fod yn bresennol yn gallu cael gafael ar yr wybodaeth. Yn ôl y sylwadau, ysbrydolwyd rhai ymarferwyr a byddant yn ystyried gwahanol ffyrdd i roi sylw i'r mater.

Cyswllt â Mentora ITM

Mentora Blwyddyn 8/9:

Cynigiwyd lle i 21 ysgol yn y prosiect, gyda phedair o'r ysgolion hyn yn cymryd rhan mewn ffrwd newydd o'r enw Cysylltu Ieithoedd. Mae pedair ysgol ar y restr aros. Pob blwyddyn, mae nifer yr ysgolion sy'n dangos diddordeb yn codi. Mae nifer yr ysgolion sy'n dychwelyd yn uchel, sy'n tystio eu bod nhw'n teimlo bod y rhaglen yn cael effaith gadarnhaol ar farn dysgwyr am ieithoedd.

Darparu egwyddorion a chodi ymwybyddiaeth ar draws pob lleoliad addysg o bwysigrwydd amlieithrwydd a blaenoriaethu ieithoedd ac ehangu dewisiadau dysgwyr.

Mae gwaith gyda'r grwpiau rhanbarthol a lleol yn datblygu'r ymwybyddiaeth hon ar draws sectorau. Darperir diweddariadau ac adnoddau rheolaidd ar amlieithrwydd ar yr adran ITM ar Ganolfan Cefnogaeth GwE yn ogystal â'r newyddlen. Mae YCG GwE wedi bod ar hyfforddiant ar-lein, FUTURE LEARN, gan Brifysgol Glasgow a Chaeredin ar amlieithrwydd mewn dysgu iaith. Rhannwyd rywfaint o'r canfyddiadau a'r oblygiadau i ddysgu ac addysgu ieithoedd yn yr ail weithdy MDaPh. Ein bwriad yw datblygu'r agwedd hon ymhellach a cheisio recriwtio ysgolion i beilota'r adnoddau a chodi gwerth amlieithrwydd yn eu lleoliadau.

Gweithdai MDaPh CiG i Arweinwyr Canol ac ymarferwyr IRh:

Cynhaliwyd dau weithdy ac fe'u croesawyd gan yr aelodau. Cafwyd sylwadau cadarnhaol gan fod y sesiynau wedi helpu'r ymarferwyr i weld potensial y cwricwlwm yn gliriach a rhoi enghreifftiau clir o sut i ddatblygu cysylltiadau ar draws y MDaPh yn ogystal â datblygu dealltwriaeth o'r datganiadau o'r hyn sy'n bwysig. I rai, bu'n gymorth i gael ffocws cliriach ar eu camau nesaf ym mis Medi. I eraill, bu'n fodd iddynt edrych ar ddulliau cynllunio mwy arloesol.

Darparu cymorth uniongyrchol i athrawon cynradd drwy raglen Athrawon yn dysgu i Addysgu Ieithoedd (TELT) y Brifysgol Agored.

Telt 21-22: Hyd yma, mae 7 o 8 o'r athrawon a gofrestrodd wedi cwblhau'r cwrs eleni. O ganlyniad, maent wedi magu hyder ac mewn gwell sefyllfa i ddatblygu darpariaeth ar gyfer IRh yn eu hysgolion. Mae dau wedi mynegi diddordeb mewn cofrestru ar ail flwyddyn y cwrs.

Telt 22-23: Cynhaliwyd noson wybodaeth ym mis Mehefin ac mae'r recriwtio wrthi'n digwydd. Hyd yma, mae 4 o athrawon wedi cofrestru.

CALU - LLDC

Cymorthyddion addysgu sydd newydd eu penodi

Monitrwyd effeithiolrwydd y rhaglen 'Ymsefydlu' digidol a weithredwyd yn ystod 2021-22 gan ei addasu yn unol â'r adborth ac unrhyw ddiweddiadau ar gyfer 2022-23 – yn enwedig o ran Cwricwlwm i Gymru. Cofrestrodd 77 cymhorthydd ar gyfer yr hyfforddiant pedwar modiwl (rhestr chwarae) ystod 2021-22 ac oherwydd y darparwyd mynediad at y rhaglen ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn academaidd, gwelwyd bod cymorthyddion yn cofrestru ar gyfer yr hyfforddiant ar wahanol adeg o'r flwyddyn academaidd. Bu i un cymhorthydd gofrestru yn ystod tymor yr haf 2021. Derbyniwyd adborth cyffredinol positif iawn i'r hyfforddiant hwn yn ystod y flwyddyn gyda'r mwyafrif yn nodi bod yr hyfforddiant wedi cael effaith uchel ar eu hymarfer. Bydd systemau casglu data yn cael eu hadolygu ar y cyd gyda'r Consortia eraill ym mis Gorffennaf 2022. Bydd y rhaglen yn cael ei hysbysebu eto ym Mwletin GwE ac yn y Dosbarth Google i Gymorthyddion ym mis Medi.

Cymorthyddion addysgu wrth eu gwaith

Cwblhaodd 2 glwstwr y rhaglen 'Cymorthyddion wrth eu gwaith', ac fe gychwynnwyd y rhaglen gyda 3 chlwstwr arall. Bydd cynnwys y rhaglen yn cael ei adolygu gyda gweddill y Consortia yn ystod mis Gorffennaf. Mae rhagor o glystyrau yn awyddus i gynnal yr hyfforddiant yn y flwyddyn academaidd nesaf. Bydd y rhaglen ar gael yn ranbarthol unwaith eto (wyneb yn wyneb) o Tymor yr Hydref ymlaen – mae paratodau ar y gweill.

Darpar CALU

Cylch 4 – cynhaliwyd Modiwlau 3 & 4 yn rhithiol. Cynigwyd 'syrgeri MDP' i bawb oedd yn dymuno, er mwyn trafod eu Myfyrdodau Dysgu Proffesiynol ac i drafod trefniadau asesu. Cafodd hyn effaith cadarnhaol iawn ar y cymorthyddion gyda llawer wedi gwella safon eu myfyrdodau dysgu proffesiynol yn dilyn y cyfarfodydd hyn. Bydd Cylch 4 yn cael eu hasesu ar gyfer statws CALU yn ystod Tymor yr Hydref. Mae'r sylwadau a dderbyniwyd gan gymorthyddion, hwyluswyr ac aseswyr yn nodi llawer gwell dealltwriaeth gan gymorthyddion o'r Safonau Proffesiynol a Cwricwlwm i Gymru yn dilyn yr hyfforddiant. Gwelwyd hefyd bod cymorthyddion wedi gwerthfawrogi cael cyd-weithio gyda chymorthyddion eraill ar draws y rhanbarth ac yn genedlaethol a bod eu sgiliau digidol wedi datblygu gyda'r sesiwn dechnegol wedi bod o gymorth mawr gyda hyn.

Cylch 5 – hysbysebwyd ar gyfer Cylch 5. Cafwyd 43 o geisiadau – derbyniwyd 39 a rhoddwyd cynnig i 2 gael lle ar Cylch 6 sy'n dangos niferoedd iach ar draws y rhanbarth. Bydd yr hyfforddiant yn cychwyn ym mis Medi 2022 – fe fydd Modiwlau 1 & 4 yn cael eu cynnal wyneb yng wyneb, ac fe fydd dewis o ran Modiwlau 2 & 3 – wyneb yng wyneb neu rhithiol.

Statws CALU

Yn dilyn mynychu 8 sesiwn ddigidol Darpar CALU, bu i 82% o gymorthyddion Darpar CALU Cylch 3 wneud cais am asesiad statws CALU. Roedd 18%, nad oedd wedi llwyddo i gael digon o brofiad addysgu dosbarth, neu na lwyddodd i ennill cymhwyster Llythrennedd/Rhifedd lefel 2 oherwydd effaith Covid. Roedd rhai wedi gadael y byd addysg. Bydd y rhain yn derbyn asesiad gyda chymorthyddion Cylch 4. Bu 24 o Aseswyr yn cwblhau asesiadau Cylch 3. Cymedrolwyd pob asesiad yn ranbarthol a sampl o chwech yn genedlaethol. Bodlonwyd 27/28, gydag 1/28 yn derbyn barn 'ni fodlonwyd eto' oherwydd diffyg profiad yn arwain dosbarthiadau cyfan.

Cyflwyniad i Cwricwlwm i Gymru

Crëwyd hyfforddiant newydd ar y cyd gyda'r Consortia eraill, er mwyn darparu cyflwyniad i gymorthyddion ar Cwricwlwm i Gymru. Rhannwyd yr hyfforddiant dros 2 sesiwn, ac roedd ar gael yn y Gymraeg neu'r Saesneg. Darparwyd y sesiynau yn genedlaethol ar amrywiaeth o amseroedd, fel bod modd rhyddhau cymorthyddion.

Addaswyd yr hyfforddiant er mwyn creu hyfforddiant unigryw ar gyfer un ysgol gynradd yn GwE.

Y Gymraeg

Datblygu'r gefnogaeth i ysgolion i hyrwyddo buddion dwyieithrwydd a manteision addysg cyfrwng Cymraeg

Mae trafodaethau cychwynnol gyda'r awdurdodau wedi eu cynnal er mwyn sicrhau dealltwriaeth lawn o'r ysgolion sy'n cael eu targedu drwy'r CSGAu newydd o Fedi 2022 ymlaen. Mae cyfrif Trydar @GwEyGymraeg yn weithredol sydd yn fodd effeithiol o ddiweddarau gwybodaeth a rhannu negeseuon am ddatblygiadau'r Gymraeg. Mae cyswllt cadarn gyda Fforymau Iaith yr Awdurdodau Lleol drwy'r YCG sy'n cynrychioli fesul awdurdod.

Cefnogi i ddatblygu twf darpariaeth cyfrwng Cymraeg yn yr ysgolion cyfrwng Saesneg

Mae'r cyfarfodydd gyda fforymau penaethiaid yn fodd o drosglwyddo gwybodaeth am y Gymraeg fel elfen fandadol

o'r CiG. Mae'r cyfarfodydd hyd yma wedi bod yn llwyddiannus a'r adborth gan y penaethiaid wedi bod yn gadarnhaol. Mae cytundeb cenedlaethol ymysg Arweinwyr Strategol y Gymraeg o'r angen i sefydlu rhwydwaith o gynrychiolwyr o bob rhanbarth i gynllunio'r gefnogaeth ar gyfer cefnogi ysgolion i ddefnyddio'r Fframwaith ar gyfer y Gymraeg mewn addysg cyfrwng Saesneg. Bydd hyn ar waith yn nhymor yr hydref pan fydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi'r copi terfynol o'r Fframwaith.

Datblygu cynnig proffesiynol ar gyfer y Gymraeg wrth baratoi ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru (3-16) a chryfhau'r cydweithio/trosglwyddo o'r cynradd i'r uwchradd

Cyflwynwyd y Gymraeg a llythrennedd y Gymraeg fel elfen fandadol o'r CiG yn y rhwydwaith ranbarthol yn ogystal â mewn cyfarfodydd lleol. Mae hyn wedi arwain at godi ymwybyddiaeth o'r angen i gynllunio tuag at gryfhau'r ddarpariaeth i gwrdd â'r gofyn mandadol. Mae cadeiryddion y rhwydwaith laith, Llythrennedd a Chyfathrebu wedi rhaeadru'r wybodaeth gyda'u grwpiau lleol a thynnu sylw at y cyflwyniad.

Mae'r wybodaeth berthnasol wedi ei gyflwyno i'r holl YCG mewn cyfarfod tîm llawn. Bydd angen ail-ymweld â'r amrywiol agweddau mewn cyfarfodydd i'r dyfodol

Cyfarfod Rhwydwaith Arweinwyr y Gymraeg Rhanbarth GwE (adobe.com)

Mae gwefan i gefnogi adrannau Cymraeg uwchradd (cyfrwng Cymraeg a dwyieithog) wedi ei llunio ar gyfer rhannu gwybodaeth am ddatblygiadau ranbarthol a chenedlaethol. Mae hyn yn ddull effeithiol a chyfoes o rannu diweddariadau ac yn hylaw ar gyfer cynnwys dolenni perthnasol i'r penaethiaid adran allu rhaeadru ymhellach. Mae hyn wedi ei rannu mewn cyfarfod rhwydwaith o arweinwyr y Gymraeg ar draws y rhanbarth yn Ysgol y Creuddyn ddiwedd Mehefin 2022.

Datblygu'r medrau:

Ein Llais Ni

Mae 65 o astudiaethau achos wedi cael eu cyflwyno gan ysgolion. Mae tîm prosiect Ein Llais Ni wedi trefnu'r astudiaethau achos er mwyn amlygu'r rhai sy'n amlygu fel ysgolion arweiniol ar gyfer cam nesaf y gwaith (eu hastudiaeth achos yn gynhwysfawr ac wedi gwerthuso'r gwaith yn effeithiol), ysgolion sy'n nodweddu arferion effeithiol (angen mwy o wybodaeth ganddynt am effaith y gwaith), ysgolion sy'n arddangos elfennau defnyddiol ac ysgolion sydd heb gyflwyno llawer o wybodaeth. Mae Prifysgol Bangor wedi cynnal cyfweiliadau gyda'r athrawon sy'n rhan o'r ymchwil mwy dwys, yn canolbwyntio ar y ddarpariaeth er mwyn gwerthuso effeithiolrwydd yr hyn gyflwynwyd i'r ysgolion gydol y flwyddyn.

Mae'r tîm prosiect wedi amlygu'r camau nesaf ac yn cynnal trafodaethau gyda LIC er mwyn rhoi cais pellach am gyllid i ddatblygu'r gwaith ymhellach. Bydd hyn yn cynnwys dyfnhau'r gwaith gyda'r ysgolion presennol ac ehangu i fwy o ysgolion cyfrwng Cymraeg a dwyieithog yn ogystal â datblygu darpariaeth gyfatebol ar gyfer ysgolion cyfrwng Saesneg, cyd-weithio ar ddarpariaeth ar gyfer ysgolion yn genedlaethol yn ogystal â chryfhau'r cyswllt efo'r Brifysgol a myfyrwyr AGA.

Mae cynllun yn ei le ar gyfer llunio pecyn Dysgu Proffesiynol ar ffurf gwefan – darpariaeth fydd ar gael yn genedlaethol ac i bob ysgol.

Mae Arweinwyr Strategol y Gymraeg yn y rhanbarthau eraill yn awyddus i ymuno yn ein cais nesaf ar gyfer cyd-ddatblygu'r gwaith.

Darllen:

Mae'r cyd-weithio cadarn gyda Phrifysgol Bangor ar gyfer lledaenu'r prosiect RILL yn parhau. Mae gwahoddiad i ysgolion ymuno mewn ymchwil pellach wedi ei gyllido drwy Llywodraeth Cymru.

Llythrennedd:

Rhoddydwyd cyflwyniad yn y rhwydwaith ranbarthol ar yr elfen fandadol o ddatblygu llythrennedd wrth gyflwyno'r CiG. Mae hyn wedi arwain at godi ymwybyddiaeth o'r angen i'w gynnwys yn nyluniad cwricwlwm pob ysgol.

Mae'r cyfarfodydd cychwynnol o'r cydlynwyr clwstwr ymhob awdurdod lleol wedi amlygu'r angen i gryfhau'r cyswllt cynradd-uwchradd ymhellach gan sicrhau fod y cynlluniau clwstwr 2022-23 yn rhoi sylw pwrpasol i ddatblygu'r cyd-weithio yma. Mae trafodaethau cychwynnol wedi eu cynnal ar natur y wybodaeth sydd i'w drosglwyddo o un sector i'r nesaf.

Datblygu'r defnydd anffurfiol o'r Gymraeg - 'Siarter Iaith' a 'Cymraeg Campus'

Amlinellir y prif ddatblygiadau fel a ganlyn:

- Mae'r Cydlynwyr Siarter Iaith yn cefnogi'r clystyrau i gynllunio ar gyfer y cyllid sydd ar gael i hyrwyddo'r Gymraeg yn anffurfiol.
- Pob awdurdod wedi nodi'r hyn weithiodd yn dda a'r heriau yn ystod 2021-22 gan nodi'r angen i gryfhau'r cyswllt cynradd-uwchradd fel nod pendant i'r dyfodol.
- Ysgolion uwchradd y rhanbarth yn cael gwahoddiad i ymuno yn y prosiect cenedlaethol ar gyfer lledaenu gwaith y Siarter Iaith i'r uwchradd.
- Arweinwyr Strategol y Gymraeg ymhob rhanbarth wedi gwneud cais i'r llywodraeth am gyfarfod i drafod cyfeiriad strategol a'r bwriadau efo'r Siarter Iaith a Chymraeg Campus.

Datblygu'r gweithlu Cymraeg a chyfrwng Cymraeg - sgiliau iaith y gweithlu addysg

Ceir perthynas gadarn ac adeiladol iawn rhwng GwE, Canolfan Bedwyr, Llywodraeth Cymru a'r ALL sy'n arwain at gryfhau'r ddarpariaeth i gefnogi ymarferwyr i ddatblygu eu sgiliau iaith. O ganlyniad i'r trafodaethau hyn, mae'r cwrs Cymraeg mewn Blwyddyn wedi ei gadarnhau ar gyfer Medi 2022 a'r ymgeiswyr llwyddiannus eisoes wedi eu hysbysu – y cwrs yn llawn. Yn ogystal, mae cytundeb wedi bod i gynnal rhan 2 a 3 o'r cyrsiau Sabothol tymhorol yn 2023.

Ceir hefyd cyswllt cryf rhwng GwE a'r Coleg Dysgu Cymraeg Cenedlaethol sydd yn sicrhau fod cyfle i hyrwyddo cyrsiau ar-lein ar gyfer ymarferwyr. Mae 5 aelod o staff GwE wedi mynychu cwrs wythnos yn Nant Gwrtheyrn ac o ganlyniad yn datblygu'n fwy hyderus i siarad Cymraeg. Mae cohort newydd o staff GwE wedi mynegi diddordeb yn y cwrs dysgu Cymraeg yn ogystal.

SAFON UWCH

Cefnogi arweinwyr ôl-16 i ddarparu cyfeiriad cadarn ac effeithiol ym mhob agwedd ar eu rôl.

Cefnogi gyda chyflawni dysgu ac addysgu o safon uchel ôl-16

Cefnogi ysgolion i fonitro cynnydd myfyrwyr ôl-16

Cynnig ystod o ddulliau i ysgolion o gefnogi lles eu myfyrwyr

Er mwyn cefnogi ysgolion i fonitro cynnydd myfyrwyr ôl-16, prynwyd y contract ALPS.

Cynlluniwyd ar gyfer y modiwl ANG newydd gyda chydweithwyr traws-gonsortia.

Ar draws pob ALL y tymor hwn, cynhaliwyd cyfarfodydd rhwydwaith arweinwyr ar draws y chwe awdurdod i gefnogi'r gwaith o ddatblygu a rhannu arferion da.

Cynlluniwyd cyfarfodydd ar gyfer y rhaglen arweinyddiaeth ôl-16 a phennwyd dyddiadau cyflwyno ar gyfer blwyddyn nesaf.

YMCHWIL AC ARFARNU

Prosiect Ymchwil gwrth-fwlio KiVa

Yn rhan o ymdrech parhaus GwE i seilio polisiau ac arferion ar ddulliau sy'n fwy seiliedig ar dystiolaeth, gwnaethpwyd y prosiect hwn gydag ysgolion yng Ngogledd Cymru i werthuso effeithiolrwydd a chost-effeithiolrwydd rhaglen gwrth-fwlio KiVa o ran lleihau nifer yr achosion o fwlio sy'n cael eu hadrodd gan blant yn ysgolion y DU o gymharu â'r drefn arferol. Mae GwE yn gyd-ymgeisydd ar y prosiect ymchwil hwn ar raddfa fawr i werthuso effaith rhaglen gwrth-fwlio KiVa mewn ysgolion cynradd. Yn dilyn atal y prosiect oherwydd pandemig COVID-19, mae 30 ysgol yng Ngogledd Cymru wedi'u recriwtio ar gyfer yr astudiaeth. Dewiswyd pymtheg o'r ysgolion ar hap i dderbyn KiVa yn 2021-22, a'r pymtheg arall yn 2022-23. Cafodd yr ysgolion ymyrraeth hyfforddiant yn nhymor yr Haf 2021, ac maent wedi bod yn cyflwyno KiVa er mis Medi 2021.

Recriwtiwyd 30 o ysgolion cynradd GwE ym mis Hydref 2019 yn rhan o grŵp o 116 o ysgolion ar draws y DU. Detholwyd ysgolion ar hap i naill ai gael hyfforddiant i gyflwyno KiVa, neu i fod yn ysgol a reolir i barhau â'r ddarpariaeth bob dydd. Aeth yr ysgolion ymyrraeth ati i gyflwyno KiVa o fis Medi 2021 hyd Gorffennaf 2022, ac mae'r ymchwilwyr yn gobeithio cael canfyddiadau amodol y deilliannau o'r ddau grŵp ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r papur yn brotocol astudio ble mae'r tîm ymchwil yn disgrifio'r treial yn fanwl i ymchwilwyr eraill. Gellir gweld canfyddiadau llawn yr astudiaeth drwy lawr lwytho'r papur agored gan ddefnyddio'r ddolen hon:

[The UK stand together trial: protocol for a multicentre cluster randomised controlled trial to evaluate the effectiveness and cost-effectiveness of KiVa to reduce bullying in primary schools | BMC Public Health | Full Text \(biomedcentral.com\)](https://www.biomedcentral.com/uk-stand-together-trial)

Prosiect Parodrwydd Cadarnhaol ar gyfer Dysgu (PR4L): Gwyddonwyr Ymddygiadol mewn Clystyrau

Cynnig yw hwn i gael gwyddonydd ymddygiadol i weithio gyda grŵp gwahanol o ysgolion - neu glwstwr - yn ystod pob tymor yn 2022-23. Nod y prosiect yw darparu hyfforddiant a mentora personol i athrawon yn y dosbarth er mwyn rhoi hyder a chysondeb iddynt wrth roi sylw i ymddygiad tarfol yn y dosbarth.

Anogir athrawon a staff ysgolion i adnabod a chydabod ymddygiad cadarnhaol myfyrwyr ac ymateb yn gyson i ymddygiad heriol. Nod y prosiect yw canolbwyntio ar ysgolion sydd â phroblemau parhaus gyda naill ai tarfu ar lefel isel ac/neu staff sydd eisiau gwybod mwy am strategaethau sy'n seiliedig ar wybodaeth (y cyntaf o ddewis, i ddangos effaith). Er enghraifft, cyfarfod â staff i wella'u dealltwriaeth o strategaethau rheoli ymddygiad haen 1 (cyffredinol). Cynhaliwyd trafodaethau cychwynnol ag arweinwyr craidd GwE, a chadarnheir yr ysgolion sydd wedi ymgeisio ym mis Medi 2022.

Ymchwil Darllen ADY KESS

Dyma gynnis i hyd at 4 ysgol AAA yn rhanbarth Ddwyreiniol KESS i gydweithio â ni ar brosiect MRes KESS2. Bydd hyn yn cynnwys Prifysgol Bangor, GwE ac ysgolion AAA yn y rhanbarth. Bydd y myfyriwr Meistr Ymchwil (MRes) a goruchwylwyr yn gweithio'n agos gyda'r ysgolion i gynnal awdit ac adolygiad cyflym o'r dulliau asesu ac ymyrraeth a ddefnyddir, edrych ar brofiadau a barn staff o'r ddarpariaeth gyfredol, myfyrio ar y canfyddiadau, yr arferion presennol, a syniadau am sut i'w datblygu ymhellach a'u gwerthuso. Y gobaith yw y bydd y prosiect cydweithredol hwn yn ein galluogi ni i ddatblygu ymhellach a gwerthuso arferion cryf, yn ogystal ag adnabod meysydd i ddatblygu'r ddarpariaeth i helpu gwella deilliannau darllen i ystod eang o ddysgwyr. Cynhaliwyd trafodaethau cychwynnol ag arweinwyr craidd GwE, a chadarnheir yr ysgolion sydd wedi ymgeisio ym mis Medi 2022.

Economeg Iechyd a Chyllidebu Rhaglenni a Dadansoddi Ymylol (PBMA)

Nod y prosiect hwn yw cefnogi a datblygu prosesau penaethiaid ar gyfer gwneud penderfyniadau methodoleg effeithiol ar gyfer gwneud penderfyniadau ac ymchwilio a yw ysgolion yn cynhyrchu data effeithiolrwydd a dilysrwydd cymdeithasol cadarn i gefnogi ymyraethau yn yr ysgol ac ystyried gwerth am arian. Y nod hefyd yw gwerthuso effaith y prosiect drwy gadw golwg ar newidiadau yn y ddarpariaeth. Cynhaliwyd trafodaethau cychwynnol ag arweinwyr craidd GwE, a chadarnheir yr ysgolion sydd wedi ymgeisio ym mis Medi 2022.

AGA

Cefnogi ysgolion i ymateb i'r daith ddiwygio addysg, gyda phwyslais cryf ar addysgeg, addysgu effeithiol ac ymchwil weithredu.

Cefnogi cydweithio ar draws sectorau i sicrhau cysondeb mewn arferion addysgu effeithiol i gefnogi cyfnodau pontio dysgwyr.

Datblygu sgiliau iaith y gweithlu addysg er mwyn ymestyn y gyfran sydd yn gallu addysgu a gweithio trwy gyfrwng y Gymraeg.

Parhau i gefnogi cydweithredu ar bob lefel o arweinyddiaeth er mwyn sicrhau bod pob arweinydd yn cyflawni ei potensial.

Parhau i weithredu strategaethau rhanbarthol i blant sy'n fregus i ddysgu, sy'n canolbwyntio ar gynhwysiant, lles emosiynol, presenoldeb ac unrhyw anghenion dysgu ychwanegol i gael effaith gadarnhaol ar eu cynnydd a'u lles. Parhau i ddatblygu ein gwaith mewn clystyrau, cynghreiriau a phontio rhwng sectorau i wella ansawdd a datblygu agenda Cwricwlwm i Gymru.

Parhau i weithredu ein memorandwm cyd-ddealltwriaeth gyda Phrifysgol Bangor er mwyn datblygu ymhellach ein harferion yn seiliedig ar dystiolaeth.

Adolygwyd llwybr AGG ADY 3-19 gan Gyngor y Gweithlu Addysg i'w achredu, a hynny yn sgil cyfnod o ymgynghori sylweddol/cyd-lunio cynlluniau rhaglen a dogfennau gyda Llywodraeth Cymru, Prifysgol Bangor, ysgolion arbennig a phrif ffrwd, UCD, staff perthnasol yr ALL a staff perthnasol GwE. Parheir i weithio ar fanylion y modiwl tymor nesaf ar y cyd â'r holl randdeiliaid. Os llwyddir, cyhoeddir ac agorir ceisiadau ym mis Hydref 2022, a fydd yn cynnwys ceisiadau ar gyfer llwybr mewn lleoliad (i'w achredu).

Mae cyd-fonitro wedi digwydd ar draws y bartneriaeth sydd wedi cynnwys CaBan, GwE ac ysgolion arweiniol i sicrhau ansawdd rhaglenni a datblygu'r camau nesaf.

Mae rhoi diweddariad i staff GwE ac ysgolion ar ddysgu proffesiynol cyffredin (gan gynnwys graddau meistr ac EdDoc) a dulliau addysgeg ac addysg i oedolion ar y gweill at dymor yr Hydref 2022.

Mae 12 o staff perthnasol o GwE yn cyfrannu at y modiwl PPC i fyfyrwyr CaBan 2022-23 i sicrhau dilyniant esmwyth i fyfyrwyr at lwybr ANG a dull gweithredu rhanbarthol o ran darparu dysgu proffesiynol, yn enwedig gyda'r Cwricwlwm i Gymru.

Cynlluniwyd darpariaeth effeithiol a thrylwyr i gefnogi ANG ar gyfer 2022-23. Mae arweinydd ANG GwE wedi cyfarfod â myfyrwyr ynghylch ennil Statws Athro Cymwys er mwyn eu cefnogi yn eu blwyddyn ANG a'u dysgu proffesiynol cysylltiedig. Cymedrolwyd portffolios cymedroli rhanbarthol ar draws yr ALI (2021-22), cyn iddynt gael eu cymedroli'n genedlaethol.

Mae Arweinydd Prifysgol Agored GwE yn parhau i hyrwyddo a chefnogi'r ddarpariaeth berthnasol a'r myfyrwyr o fewn y rhanbarth.

Mae staff GwE yn parhau i gydweithio efo CaBan i wella darpariaeth y Gymraeg ar draws y rhanbarth drwy brosiectau ymchwil dan arweiniad Prifysgol Cymru, megis drwy brosiect 'Ein Llais Ni'.

Mae'r cydweithio rhwng GwE a Phrifysgol Bangor ar amrywiaeth o lefelau yn parhau i sicrhau dull gweithredu cyson yn y rhanbarth.

DIGIDOL

Datblygu arweinyddiaeth ddigidol yn ysgolion y rhanbarth

Mae rhaglen hwyluswyr digidol yn parhau i gael ei ddatblygu gyda nifer fawr o glystyrau yn adrodd fod cynnydd wedi bod yn erbyn y deilliannau cychwynnol, sef ffurfio gweithgor dysgu digidol a llunio gweledigaeth a rennir yn y clwstwr. Mae cyfarfod unigol wedi ei gynnal gyda pob hwylusydd digidol. Mae 5 hwylusydd digidol wedi cael eu hadnabod fel rhai arweiniol sydd wedi datblygu'r model cydweithio clwstwr yn effeithiol ac fel rhai sy'n mynd i fod y rhannu arferion effeithiol yn ystod 2022-23. Mae 94 o ysgolion wedi bod yn rhan o weithgaredd dysgu proffesiynol fel rhan o'r rhaglen hon yn ystod chwarter un.

Darparu rhaglen ddysgu proffesiynol i ddatblygu cyfleoedd i godi safonau cymhwysedd digidol drwy Hwb

Mae cynnig dysgu proffesiynol digidol wedi ei ffurfio a'i ryddhau ddiwedd Mehefin sy'n cynnwys arlwy eang ar gyfer 2022-23; Rhaglen arweinyddiaeth ddigidol, hyfforddiant modelu, hyfforddiant trin data, adrodd stori yn ddigidol, Google Workspace Lefel 1, Cymhwysedd Digidol yng nghamau cynnydd 1 a 2. Mae'r cynnig yn cynnwys cymysgedd o sesiynau wyneb i wyneb a sesiynau arlein. Mae 28 sesiwn yn cael eu cynnig yn ystod y flwyddyn. Mae 165 wedi cofrestru hyd yma i fynychu. Mae hefyd cyfres o adnoddau hunan-ddysgu ar gael i athrawon ymgysylltu â nhw ar amser sy'n gyfleus iddyn nhw. Mae cyrsiau hunan-ddysgu Google for Education, J2E, Adobe Spark a Flipgrid wedi ei rhyddhau.

Gwreiddio 360 Digi Cymru fel prif offeryn hunan adolygu dysgu digidol y rhanbarth

Lansiwyd offeryn hunan-adolygu 360 Digi Cymru yn Mehefin. Rydym wedi recordio a darparu cyfres o weminarau i gyflwyno'r offeryn yn ogystal a gweminarau i drafod y gwahanol llinynnau o fewn yr offeryn. Hyd yma mae 193 o ysgolion y rhanbarth wedi cofrestru i ddefnyddio yr offeryn. Mae 44% o'r rhain wedi cychwyn ymgysylltu â'r offeryn.

Darparu enghreifftiau o addysgeg digidol effeithiol

Rydym wedi cychwyn cydweithio gyda Prifysgol Bangor a grŵp WCLD (Welsh Collaborative Learning Design) er mwyn datblygu dealltwriaeth o addysgeg effeithiol a dylunio'r dysgu. Cynhaliwyd digwyddiad yng Nghanolfan Busnes Conwy yn ddiweddar. Roedd y digwyddiad ar y cyd rhwng y GwE a'r grŵp WCLD ac yn cynnig cyfleoedd ymarferol i athrawon ddefnyddio offer safonol ar gyfer creu profiadau sgrin werdd yn ogystal a VR gan ystyried sut y byddai hyn yn cyfrannu i ddylunio'r dysgu. Mynychodd 60 o bobl y diwrnod hyfforddiant hwn ac roedd yr adborth yn gadarnhaol iawn.

MATHEMATEG A RHIFEDD

Darparu cymorth unigryw i ysgolion sy'n achosi pryder, fel bod modd iddynt yrru eu taith welliant eu hunain.

Parhawyd i dargedu cynhaliadaeth i'r ysgolion yn y rhanbarth y bernir sydd 'mewn risg' neu mewn categori ESTYN. Mae yn wedi arwain at gynllunio'n well ar gyfer dysgu ac addysgu Mathemateg a dealltwriaeth well o sut mae rhifedd yn cefnogi'r dysgu ar draws y cwricwlwm.

Cefnogi ysgolion i ddeall diwygiadau'r cwricwlwm a'u gweithredu.

Mae ymweliadau/cyfarfodydd rheolaidd a niferus ag ysgolion wedi golygu hyfforddi staff, rhoi gymorth gyda chynllunio ac asesu cynnydd dysgwyr, sut i olrhain hyn i symud dysgwyr ymlaen a llywio eu darpariaeth, monitro

effaith y gweithgareddau hyd yma a rhannu adnoddau sy'n berthnasol i anghenion staff/dysgwyr y lleoliad wrth iddynt symud tuag at ddiwygiadau'r Cwricwlwm i Gymru.

SAESNEG A LLYTHRENNEDD

Cefnogi ysgolion i ddeall diwygiadau'r cwricwlwm a'u gweithredu.

O ganlyniad i'r gefnogaeth a roddwyd i Rwydweithiau Rhanbarthol Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu (ILlCh), cafwyd amryw o gyflwyniadau a deunyddiau pwrpasol a gyflwynwyd yn rhanbarthol drwy weminarau a chyflwyniadau ar-lein ar wefan GwE a ddefnyddiwyd gan lawer o ysgolion y rhanbarth. Comisiynwyd athro i gwblhau gwaith cynllunio ILlCh ac o ganlyniad cafwyd canllaw ILlCh cyflawn, o fodolau CD, hyd at ddadbacio'r Datganiadau o'r hyn sy'n Bwysig, cynllunio sgiliau iaith a llythrennedd a chanllawiau polisi.

Cyfeiriwyd ysgolion i gael cymorth llythrennedd gan YCG, ac o ganlyniad cafodd ysgolion yr arweiniad yr oedd ei angen arnynt i ddatblygu sgiliau llafaredd, darllen ac ysgrifennu ar draws yr ysgol, yn unol â datblygu'r CiG a dysgu ac addysgu sy'n canolbwyntio ar sgiliau sylfaenol.

Y GYMRAEG A LLYTHRENNEDD

Rhwydweithiau Y Gymraeg

Cynhaliwyd Cyfarfod Rhwydwaith Arweinwyr y Gymraeg (ysgolion cyfrwng Cymraeg a dwyieithog) a hynny wyneb yn wyneb am y tro cyntaf ers cyfnod y pandemig yn Ysgol y Creuddyn. Bu'n gyfarfod llwyddiannus ac mae'n fwriad trefnu cyfarfod tebyg yn ystod Tymor yr Hydref 2022, gan ddefnyddio model yr ysgol 'letyol', yn ogystal â chyfarfod rhwydwaith tebyg i arweinwyr y Gymraeg ysgolion cyfrwng Saesneg y rhanbarth. Llwyddwyd i drefnu cyfarfod rhwydwaith rhwng athrawon y Gymraeg mewn pedair ysgol cyfrwng Saesneg er mwyn dechrau trafodaethau ynglŷn â'r dulliau gorau iddynt gynnig cefnogaeth i'w gilydd, sydd yn fodel i'w ymestyn i ysgolion eraill y rhanbarth yn ystod Chwarter 2. Trefnwyd cyfarfod hefyd rhwng dwy o ysgolion y rhanbarth (o ddau Awdurdod Lleol gwahanol) sydd â heriau tebyg o safbwynt y Gymraeg er mwyn treialu'r modd y gellir cyflwyno Gymraeg gan ystyried dwy haen disgrifiadau dysgu'r DHSB MDaPh ILlCh a hyderwn y bydd y bartneriaeth hon yn parhau ac y gall yr ysgolion ddatblygu'n ysgolion arweiniol yn y maes hwn.

Gweithdai ymgynghori a gweithgorau cenedlaethol

Trefnwyd i nifer o arweinwyr y Gymraeg y rhanbarth fynychu gweithdai ymgynghori (e.e. Gweithdy Ymgynghori Cymraeg mewn cyfrwng Saesneg) yn ogystal ag annog a hwyluso aelodaeth arweinwyr ar weithgorau cenedlaethol (e.e. Gweithgor Lefel Pwnc Y Gymraeg – Cymwysterau Cymru) er mwyn sicrhau bod llais y rhanbarth i'w glywed yn y sgysiau cenedlaethol hyn.

Sesiynau 'Y Gymraeg o fewn MDaPh ILlCh'

Cafwyd cyfraniad gan ddwy o ysgolion y rhanbarth i'r sesiynau 'Y Gymraeg o fewn MDaPh ILlCh' a gynhaliwyd i gefnogi gwaith y Rhwydweithiau Rhanbarthol CiG a mynychwyd y sesiynau hyn (a gynhaliwyd ar gyfer ysgolion Cymraeg, dwyieithog ac ysgolion cyfrwng Saesneg) gan arweinwyr y Gymraeg ac athrawon ar draws y rhanbarth.

Prosiect 'Ein Llais Ni'

Cyflwynodd yr ysgolion uwchradd fu'n rhan o'r prosiect 'Ein Llais Ni' eleni eu hastudiaethau achos sy'n tystio i lwyddiant yr ymyraethau er hyrwyddo sgiliau siarad a gwrando yn eu hysgolion a bydd canfyddiadau'r astudiaethau achos hyn yn cael eu hymgorffori mewn pecyn hyfforddiant DPP a gaiff ei rannu'n rhanbarthol a chenedlaethol yn ystod Tymor yr Hydref 2022. Gwelwyd y bu'r prosiect hefyd yn fodd i adrannau y Gymraeg dwy o'r ysgolion uwchradd greu cysylltiadau ac adeiladu ar y cyd ar strategaethau'n targedu 'trochwy'r' a bydd y gwaith hwn yn gyfraniad pwysig tuag at adroddiad terfynol y prosiect hwn.

Gweithdai digidol 'Ein Llais Ni'

Cynhaliwyd cyfres o weithdai digidol yn canolbwyntio ar ddefnyddio arfau digidol er mwyn hyrwyddo sgiliau siarad a gwrando yn rhan o'r prosiect 'Ein Llais Ni' a mynychwyd y gweithdai rhithiol a'r gweithdai wyneb yn wyneb dilynol gan gynrychiolaeth o ysgolion uwchradd y prosiect.

e-sgol

Yn rhan o'r prosiect 'Ein Llais Ni' buom yn cydweithio â Swyddog y Gogledd 'e-sgol' a thrwy'r cysylltiad hwn bydd dwy o ysgolion uwchradd y rhanbarth yn cydweithio ar brosiect i rannu addysgeg llwyddiannus addysgu'r Gymraeg mewn lleoliadau cyfrwng Saesneg trwy lwyfan digidol 'e-sgol' yn ystod Tymor yr Hydref.

Y Siarter Iaith Uwchradd

Bu i nifer o arweinwyr y Gymraeg y rhanbarth fynychu'r cyfarfod cychwynol yn cyflwyno'r Siarter Iaith Uwchradd

gan greu cysylltiadau cenedlaethol. Bydd cyfarfod nesaf y Siarter Iaith Uwchradd yn ystod mis Medi 2022 a'r gobraith yw y bydd cynrychiolaeth o ysgolion y rhanbarth yn cyflwyno yn y cyfarfodydd cenedlaethol hyn yn ystod y flwyddyn nesaf.

Design Space – Dylunio ar gyfer y Gymraeg CiG

Yn dilyn cydweithio â'r YCG Ieithoedd Rhyngwladol, trefnwyd cyfarfod i dri o arweinwyr y Gymraeg y rhanbarth fynychu gweithdy digidol *Design Space*, sy'n llwyfan ar gyfer dylunio cwricwlwm ac sy'n cynnig cyfleon unigryw i ddylunio ar gyfer ieithoedd o fewn MDaPh ILlaCh yn rhan o ddyluniad cwricwlwm ysgol gyfan. Bydd prosiect yn deillio o'r gweithdy hwn yn dechrau yn Nhymor yr Hydref 2022 a bydd cyfraniad yr arweinwyr a fynychodd y cyfarfod yn ystod Chwarter 1 yn greiddiol i gamau nesaf y prosiect hwn y tymor nesaf.

Creu ar draws ieithoedd

Bu YCG Y Gymraeg, Saesneg a Ieithoedd Rhyngwladol yn cydweithio ar y prosiect 'Creu ar draws ieithoedd' eleni ar y cyd â Phrifysgol Bangor, a bu i ddwy o adrannau y Gymraeg ysgolion y rhanbarth ymuno â ni. Cyrhaeddodd y prosiect ei benllanw gydag chyflwyniad o waith dysgwyr ysgolion y prosiect eleni yn cael ei arddangos ar wal ddigidol yng nghanolfan Pontio, Bangor.

Athrawon Cymraeg Yfory

Cyfrannwyd tuag at y gynhadledd traws-rhanbarthol 'Athrawon Cymraeg Yfory' sy'n llwyfan i gydweithio cenedlaethol i gynnig cefnogaeth i fyfyrwyr ANG ar draws Cymru.

'Y Stordy' - Canolfan Cefnogaeth GwE

Mae'r gwaith o ddatblygu gwefan 'Y Stordy' er mwyn creu cartref hylaw a chyfleus ar gyfer adnoddau 'Y Gymraeg a Llythrennedd' yng Nghanolfan Cefnogaeth GwE yn parhau a'r nod yw y bydd y llwyfan hwn yn plethu â llwyfannau digidol 'byw' Teams a Google Classroom maes o law, gyda'r naill yn gartref parhaol a'r llall yn llwyfan datblygol. Yn ystod Chwarter 1, crëwyd y cylchlythyr 'O'r Stordy' er mwyn cael arf ychwanegol i rannu gwybodaeth â'r arweinwyr a chadarnhau negeseuon, ac mae'n fwriad creu fersiwn o'r cylchlythyr ar gyfer yr ysgolion cyfrwng Saesneg yn ystod Tymor yr Hydref 2022.

GWYDDONIAETH

Gwireddu Cwricwlwm i Gymru

Darparwyd cymorth unigryw i bob adran sydd wedi gofyn am cymorth gyda CiG - mae aelodau'r adrannau hyn yn datblygu eu dealltwriaeth o'r fframwaith CiG yng nghyd-destun Gwyddoniaeth a Thechnoleg. Maent yn dechrau cynllunio unedau gwaith i baratoi at ddechrau ym mis Medi 2023. Mae Rhwydweithiau Lleol wedi'u cynnal ym mhob awdurdod lleol yn y chwarter hwn.

Rhannwyd enghreifftiau ac adnoddau gan y grwpiau ac maent ar gael i ysgolion eraill (gan gynnwys ysgolion nad ydynt yn rhan o rwydwaith) i'w gweld. Mae'r adnoddau hyn yn sbarduno trafodaethau a syniadau i adrannau mewn ysgolion eraill eu hystyried.

Cynhaliwyd dau ddigwyddiad dysgu proffesiynol i gefnogi arweinwyr canol ac athrawon i ddatblygu'u dealltwriaeth o'r MDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg a sut i gynllunio cynnydd mewn dysgu - cafwyd sylwadau hynod galonogol iawn gan yr aelodau ac mae llawer o ysgolion wedi mynd ati i lawr lwytho a mabwysiadu'r adnoddau cynllunio a'r technegau yn eu hadrannau.

Datblygwyd ymhellach y wefan MDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg a'i chyfieithu i'r Gymraeg - mae'r wefan yn cefnogi ysgolion ac adrannau i ystyried y syniadau mawr mewn Gwyddoniaeth a Thechnoleg a gwahanol ddulliau ar gyfer cynllunio'r dysgu.

Asesu ac Atebolwydd

Roedd yr ail ddigwyddiad dysgu proffesiynol ar y MDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg yn canolbwyntio ar ddeall a chynllunio ar gyfer cynnydd. O'r ysgolion yr ymwelwyd â nhw yn ddiweddar, roeddent yn teimlo bod yr hyfforddiant hwn a'r adnoddau cefnogol wedi'u galluogi i ddatblygu ymhellach eu dealltwriaeth o gynnydd mewn dysgu a rôl y disgrifiadau dysgu wrth gynllunio'r dysgu.

Gwella'r Addysgu

Drwy gyfrwng y rhwydweithiau MDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg, mae cydweithio, gweithio rhwng ysgolion a

rhannu'r arferion gorau yn datblygu. Mae ysgolion sydd yn rhan o'r rhwydweithiau wedi magu profiad a dealltwriaeth werthfawr drwy weithio gyda'i gilydd a rhannu syniadau ar gyfer cynllunio a dysgu ac ystyriaethau addysgegol. Rhennir y gwaith hwn ar Ganolfan Cefnogaeth GwE i ysgolion eraill fynd ato.

Datblygu gwefan TANIO - gwelwyd nifer sylweddol o ymwelwyr â'r wefan ac yn lawr lwytho dros gyfnod yr arholiadau, sydd yn dangos fod yr adnoddau yn cael eu defnyddio'n eang ar draws y rhanbarth.

OEDRAN 3-8

Darparu cymorth unigryw i ysgolion sy'n achosi pryder, fel bod modd iddynt yrru eu taith welliant eu hunain. Gwella ymhellach y ddarpariaeth a chynnydd disgyblion ym mhob ysgol yn y rhanbarth wrth baratol at y Cwricwlwm i Gymru a'i weithredu.

Defnyddio strategaethau asesu ffurfiannol yn dda, neu'n well, ym mhob ysgol

Datblygu cydweithio ar draws sectorau a rhannu arferion da o ran asesu

Datblygu cydweithio ar draws sectorau ar bontio a rhannu arferion da

Sicrhau cysondeb negeseuon i ysgolion o ran y cwricwlwm, asesu a dysgu ac addysgu mewn rhwydweithiau traws-sector, a'r hyfforddiant a'r cymorth a ddarperir gan GwE.

Dyma'r prif ddatblygiadau yn y chwarter hwn:

- Darparwyd cymorth unigryw i ysgolion sy'n destun pryder ar draws y rhanbarth (gweler y data). Tynnwyd un ysgol o Fesurau Arbennig yn ystod y cyfnod hwn. Gwelwyd bron pob ysgol sy'n destun pryder yn gwneud cynnydd da yn erbyn y camau gweithredu a gytunwyd a rhanddeiliaid yn uwch sgilio yn ystod y broses. Lleihad mewn amrywiad dysgu ac addysgu 3-8 oed ar draws y rhanbarth. Mae'r cymorth hefyd wedi sicrhau dealltwriaeth ddofnach o egwyddorion ac addysgeg Dysgu Sylfaen sy'n cyd-fynd â'r tair elfen galluogi a'r addysgeg o fewn canllawiau Galluogi Dysgu a fframwaith CiG.
- Cynhaliwyd gweminar rhannu gwybodaeth ar Alluogi Dysgu i bob YCG, UDA, Athrawon a Chymorthyddion Dysgu ar draws y rhanbarth. Dyfnhawyd dealltwriaeth o elfennau allweddol y fframwaith CiG, gan gynnwys defnyddio arsylwi, chwarae a dysgu drwy chwarae, dysgu gwreiddiol a phwrpasol, dysgu yn yr awyr agored a datblygiad y plentyn. Mae mwy o ymwybyddiaeth a dealltwriaeth hefyd o'r 5 llwybr datblygol i sicrhau cysondeb darpariaeth a darpariaeth sy'n briodol i ddatblygiad y dysgwyr ieuengaf.
- Darparwyd sesiwn Dysgu Proffesiynol CiG (3 i 8 oed) yn rhanbarthol. Rhannwyd arferion da o ran cynllunio, arferion asesu ffurfiannol gan gynnwys arsylwi. Cydweithio ar draws y continwmm wrth gynllunio'r sesiwn gyda'r YCG yn draws-sector (8 i 11 oed) wedi sicrhau cysondeb negeseuon o ran y cwricwlwm, asesu a dysgu ac addysgu.
- Cydweithiwyd ag YCG traws-sector ar gynllunio a darparu hyfforddiant digidol i sicrhau cysondeb a phrofiadau dysgu ac addysgu sydd yn ddatblygiadol briodol i gyfoethogi sgiliau llafaredd Cymraeg.
- Darparwyd rhwydwaith CS rhanbarthol (Gorffennaf 22) i rannu arweiniad gan LC ar drefniadau asesu mynediad ar gyfer mis Medi 22. Gan gynnwys strategaethau i sicrhau pontio effeithiol ac asesiadau mynediad gan gynnwys arsylwi yn erbyn gofynion statudol a phroffiliau un dudalen. Rhannwyd negeseuon allweddol i helpu gyda phontio i'r Meithrin.
- Rhannwyd astudiaethau achos, wyneb yn wyneb ar draws y rhanbarth, i ddangos effaith y ddarpariaeth gwaith coed ar ddatblygu sgiliau ar draws sgiliau trawsgwricwlaidd a sgiliau cyfannol y MDaPh. Roedd yr astudiaethau achos yn dangos ffyrdd effeithiol o arsylwi ac asesu drwy brofiadau bywyd go iawn sydd yn cael effaith gadarnhaol ar gynnydd a lles disgyblion yn gyffredinol. Mae'r holl astudiaethau achos wedi'u llwytho ar Ganolfan Cefnogaeth GwE a'u rhannu yn ystod Rhwydwaith y CS yn yr Haf (Gorffennaf 22).
- Trawstoriad o ysgolion ar draws y rhanbarth, 4 o bob ALI, yn rhan o brosiect ymchwil 'Communication Friendly Spaces Approach'. Ymarferwyr yn myfyrio ac yn adolygu eu hamgylchedd dysgu tu mewn a thu allan. Mae pob ysgol wedi cynnal awdit o'u hamgylcheddau ac wedi myfyrio ar effaith eu darpariaeth ar ddysgwyr, yn unol â'r canllawiau Galluogi Dysgu.
- Cyfeirio ac arwain ysgolion at fodiwlau hyfforddiant cenedlaethol ar gyfer y Cyfnod Sylfaen (Dysgu Sylfaen) i ddyfnhau eu dealltwriaeth ac uwch sgilio ymarferwyr wrth arsylwi, datblygiad plant, dysgu gwreiddiol a phwrpasol, chwarae a dysgu drwy chwarae, pontio a dysgu yn yr awyr agored.

AMCAN 3 - ARWEINYDDIAETH

Cefnogi arweinwyr ysbrydoledig sy'n cydweithio i godi safonau. Cynnwys darpar arweinwyr a rhwydweithiau proffesiynol

ARWEINYDDIAETH

Rhoi mynediad at ystod o ddysgu proffesiynol yn rhanbarthol ac yn genedlaethol, gan gynnwys mynediad at hyfforddi a mentora, i bob ymarferydd addysg mewn ysgolion a lleoliadau sydd yn briodol i'w rôl a'u cyfrifoldeb yn unol â safonau proffesiynol.

(Dysgu Proffesiynol Cenedlaethol, Rhaglenni Arweinyddiaeth Cenedlaethol i Athrawon/Penaethiaid

Yn ôl gwaith monitro ac arfarnu anffurfiol yn seiliedig ar drafodaethau'r tîm darparu, mae pob rhaglen yn cael effaith dda ar hyder a gallu arweinwyr i gyfrannu at system gyd-weithredol a hunan-wella. Yn ôl sgysiau ag aelodau a'u rheolwyr llinell, mae'r rhaglenni yn cyfrannu at ddatblygu ymarferwyr hunan-fyfyriol sydd yn cymryd mwy o gyfrifoldeb am eu dysgu proffesiynol a'u datblygiad gyfaol eu hunain, ac maent yn datblygu ymhellach eu dealltwriaeth o'u rôl arweinyddol, yn enwedig o ran gweithredu'r CiG yn llwyddiannus.

Mae'r rhaglenni wedi sicrhau bod yr aelodau ar draws yr holl raglenni yn myfyrio ar eu harferion proffesiynol eu hunain fel arweinwyr ysgol yn erbyn y Safonau Arweinyddiaeth Cenedlaethol.

Mae'r aelodau wedi'u huwch sgilio a'u grymuso i arwain a chefnogi cydweithwyr yn eu lleoliadau, sydd yn cryfhau'r gallu arweinyddol yn eu hysgolion.

Mae'r Llwybr Arweinyddiaeth yn hwyluso dysgu proffesiynol priodol i arweinwyr ar bob lefel, sydd yn cefnogi eu datblygiad i'r cam nesaf yn eu gyrfa.

Mae pob rhaglen yn cael ei diweddarau yn briodol i gadw at yr agenda cenedlaethol a rhoi sylw i faterion yn ymwneud ag effaith y pandemig. Mae hyn yn digwydd ar lefel genedlaethol a rhanbarthol.

O safbwynt y newidiadau yn y Rhaglen i Benaethiaid Newydd a Phenathiaid mewn Gofal, mae'r ddarpariaeth sefydlu ar gyfer Penaethiaid newydd ar draws y rhanbarth bellach yn fwy cyson, cefnogol ac effeithiol.

Gan fod carfanau 2021-22 ar fin cwblhau eu rhaglenni datblygu, mae angen i ni recriwtio niferoedd cynaliadwy o ymgeiswyr sydd â phrofiad priodol ar draws y rhanbarth ar gyfer carfanau 2022-23.

LLYWODRAETHWYR

Cefnogi cyrff llywodraethu ysgolion i benodi uwch arweinwyr da.

Cefnogwyd cyrff llywodraethu ysgolion i benodi uwch arweinwyr da.

Cefnogi awdurdodau lleol i sicrhau bod gan gyrff llywodraethu fynediad at gyfleoedd dysgu o safon uchel.

Rhoddyd cymorth i awdurdodau lleol i sicrhau bod gan gyrff llywodraethu fynediad at gyfleoedd dysgu o safon uchel. Mae rhaglen cyfleoedd dysgu proffesiynol 2021-22 yn cynnwys Diwygio Addysg a fydd yn cynnwys Cwricwlwm i Gymru, y Daith Ddiwygio ADY, Ysgolion fel Sefydliadau sy'n Dysgu, Prosiect Shirley Clarke, Y Cyfnod Sylfaen, y Fframwaith Cymhwysedd Digidol ac Arweinyddiaeth.

Cefnogi awdurdodau lleol i sicrhau bod gan gyrff llywodraethu gefnogaeth gyda hunan arfarnu a chynllunio datblygiad.

Darparwyd cymorth i awdurdodau lleol i sicrhau bod gan gyrff llywodraethu gefnogaeth gyda hunan arfarnu a chynllunio datblygiad, gan gynnwys cymorth cyn-arolygiad i Lywodraethwyr ar ddisgwyliadau Estyn cyn ac yn ystod arolygiad.

Hwyluso cyfathrebu a rhannu gwybodaeth yn effeithiol rhwng GwE, yr ALL a SCLI.

Darparwyd cymorth i hwyluso cyfathrebu a rhannu gwybodaeth yn effeithiol rhwng GwE, yr ALL a SCLI. Mae'r holl randdeiliaid yn elwa o rannu gwybodaeth.

Cefnogi AauLI i ddarparu hyfforddiant i gyrff llywodraethu wrth iddynt gefnogi'r gwaith gwella ysgolion.

Targedwyd cynhaliadau i ALL wrth iddynt ddarparu hyfforddiant i gyrff llywodraethu i gefnogi gwaith gwella ysgolion, er mai dim ond i ddau o'r chwe ALL y bu hyn yn berthnasol ers mis Ebrill 2022. Mae potensial i dargedu mwy o gynhaliadau i Lywodraethwyr ar draws y chwe ALL ar agweddau y mae eu Hunan Arfarniad wedi nodi sydd angen eu gwella.

CYNGHREIRIAU/RHWYDWEITHIAU/CLYSTYRAU

Cydweithio ag arweinwyr ysgolion ar bob lefel i wreiddio ymhellach cyfraniad:

- y clystyrau cynradd ac uwchradd
- cynghreiriau uwchradd

- rhwydweithiau rhanbarthol

wrth fynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol a rhanbarthol.

Sicrhau bod cyrff llywodraethu yn ymwybodol o bwysigrwydd cydweithio cynghrair/clwstwr, yn arbennig felly gan ei fod yn gysylltiedig â datblygu'r CiG.

Mae un o linyddau allweddol y ddogfen a gyhoeddwyd yn ddiweddar, sef: *Canllawiau Gwella Ysgolion: Fframwaith ar gyfer Gwerthuso, Gwella ac Atebolrwydd* yn rhoi hwb newydd i'r gwaith cydweithredol gydag arweinwyr ysgol ar bob lefel i fynd ati i wreiddio cyfraniad y clystyrau cynradd/uwchradd a'r cynghreiriau uwchradd. Wrth symud ymlaen, yr hyn a fydd yn cynnal ein hymdrechion ac yn sicrhau bod y newid diwylliannol yn cael mwy o afael ac effaith yw'r disgwyliad cenedlaethol i ysgolion weithio'n effeithiol gyda chymheiriaid ar arfarnu, cynllunio gwelliant a datblygu dull gweithredu a dealltwriaeth gyffredin o gynnydd dysgwyr.

Mae hyfforddiant EDT/RhPY (SPP) wedi parhau, a chyflwynwyd clystyrau/cynghreiriau newydd i'r model a chynigiwyd sesiwn diweddar i'r rheiny oedd eisiau ail-gydio wedi cyfnod Covid.

O fis Medi 2022, canolbwyntir yn bennaf ar bontio gyda'r glystyrau cynradd/uwchradd.

Erbyn mis Mehefin 2022, mae bron pob ysgol ar draws pob sector wedi gweithio'n effeithiol gyda chynghreiriau a chlystyrau lleol. Canolbwyntiwyd yn bennaf ar gydweithio fel clystyrau ar y CiG ac ar gyfrannu at weithgareddau arfarnu a chynllunio gwelliant. Cryfhawyd eu gwaith gan gyfraniadau'r Rhwydweithiau MDaPh ar lefel ranbarthol a lleol. O ganlyniad, mae nifer o gynghreiriau yn datblygu arferion cryf cynnar o ran cynllunio gweithgareddau ar y cyd i gefnogi'r daith ddiwygio ac agweddau ar wella ysgol. Hefyd, mae arweinwyr yn dangos mwy o hyder wrth baratoi i gyflwyno'r cwricwlwm yn 2022 [neu 2023 i'r rheiny sydd wedi dewis hynny].

AMCAN 4 - YSGOLION CRYF A CHYNHWYSOL

Yn ymroi i ragoriaeth, tegwch a llesiant

GDD PMG

Datblygu ymhellach a gweithredu'r strategaeth GDD genedlaethol ar draws y rhanbarth. Gwreiddio'r model GDD PMG clwstwr/cynghrair ar draws y rhanbarth.

GDD

Gweithredwyd y strategaeth GDD ranbarthol ar draws y rhanbarth gyda phob ysgol/lleoliad yn manteisio ar y cynnig dysgu proffesiynol digidol, Meddwl yn Wahanol, yn ychwanegol at gefnogaeth gan yr YCG. Mae'r GDD yn cyd-fynd â chefnogi dull gweithredu ysgol gyfan gyda lles a thargeddu cynhaliath/ymyraethau.

Elfen GDD Blynnyddoedd Cynnar y strategaeth ranbarthol - cynhaliwyd nifer o sesiynau Talk Boost i ysgolion targed. Rydym hefyd wedi datblygu ffurflen monitro blynnyddol ALL sydd yn dangos sut y bwriedir defnyddio'r grant yn unol â'r blaenoriaethau rhanbarthol ar gyfer lleoliadau nas cynhelir.

GDD PMG a Llesiant

Dyma'r prif ddatblygiadau:

- Mae'r rhan fwyaf o ysgolion wedi dechrau'r broses o newid diwylliant/ethos a meddylfryd yr ysgol drwy fframwaith ysgol gyfan Ysgolion sy'n Wybodus am Drawma (TIS)/Dull Adferol ac Annog.
- Mae bron pob ysgol wedi bod ar hyfforddiant DP TIS ysgol gyfan ar draws y rhanbarth.
- Mae bron pob ysgol wedi bod mewn o leiaf un o'n sesiynau DP ar Lesiant.
- Mae pob clwstwr ble mae nifer uchel o PMG wedi bod ar y DP TIS neu Restr Wirio Arsylwi.
- Mae mwy o bolisiau a strategaethau sydd yn seiliedig ar berthynas mewn ysgolion o ganlyniad i'r DP TIS.
- Mae tystiolaeth o ddatblygu arferion cydweithredol rhwng ysgolion/clystyrau/CAMHS a gwasanaethau plant.
- Mwy o leoliadau yn hyderus i ddefnyddio ystod o fesurau effaith ac arfarnu o safbwynt lles.
- Mae'r cyfathrebu a'r cydweithio yn gryfach gyda'r awdurdodau lleol ac lechyd o ran y targedu cynhaliath a'r cymorth cyffredinol.
- Cwblhawyd y gwaith mapio Rhanbarthol ac ALL ar gyfer Llesiant.
- Mwy o ysgolion yn defnyddio dull sy'n seiliedig ar niwro-wyddoniaeth yn y dysgu a'r addysgu, gyda

- Staff yn fwy hyderus yn eu dulliau
- Dysgwyr yn gallu hunan-reoleiddio/myfyrio ar eu hymddygiad a'u teimladau yn well.
- Newidiadau mewn Ymddygiad Dysgwyr a Gwaharddiadau
- Agweddau at ddysgu wedi newid - dysgwyr a staff
- Dysgwyr yn hapusach yn yr ysgol
- Pecyn TIS ymarferol i ysgolion ei ddefnyddio drwy'r dull cyffredinol
- Ffurio Rhwydwaith Cymuned sy'n Ystyriol o Drawma/Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl sy'n dod ag addysg a gwasanaethau plant ynghyd i gefnogi dysgwyr.
- Staff yn defnyddio 'Lle i fyfyrio' a sesiynau cymorth.
- Mae'r GDD PMG yn cyd-fynd â'r ffocws ysgol gyfan a CiG gyda bron pob clwstwr wedi cwblhau'r dangosfwrdd.
- Mae pob ALL/ysgol wedi manteisio ar y Cynnig DP i Arweinwyr Dynodedig.
- Gwelwyd cynnydd yn yr ysgolion sydd â PMG sydd wedi manteisio ar ein Cynnig Dysgu Proffesiynol.
- Cefnogwyd ysgolion/lleoliadau i roi'r dysgu proffesiynol ar waith wrth gyflwyno'r cwricwlwm, ac yn yr addysgeg, yn ogystal â'r ymyraethau ychwanegol.
- Cynhaliwyd 3 sesiwn DP i ANG ar draws y rhanbarth i fod yn wybodus am drawma a gwreiddio arferion yn y dysgu a'r addysgu.
- Dyfarnwyd statws TIS i dair ysgol gynradd yn y rhanbarth.
- Mae gennym ddau hyfforddwr sydd yn gymwys i gyflwyno hyfforddiant TIS ysgol gyfan yn y Gymraeg.
- Dros y misoedd diwethaf, mae'r YCG wedi cyflawni statws ymarferydd TIS ac wedi plethu eu sgiliau a'u gwybodaeth â'u rôl cefnogi ysgolion.

LLES Y GWEITHLU (GwE ac ysgolion)

Cefnogi lles arweinwyr yng nghyd-destun yr heriau parhaus mewn arweinyddiaeth, a hynny trwy ddarparu 'Lle i Fyfyrio' i arweinwyr ysgolion ar draws y rhanbarth.

Mae 'Lle i Fyfyrio' yn parhau i gael ei ddefnyddio ar draws y rhanbarth. Mae Mike Armiger a Coral Harper yn parhau i ddarparu sesiynau. Mae 'Mindful Visionaries' am gynnal peilot ac maent yn gweithio gyda thri arweinydd ysgol ar draws y rhanbarth. Mae cyfarfodydd ar y gweill ar gyfer mis Medi 2022 i gynllunio ffyrdd ymlaen ac adolygu'r broses hyd yma.

LLESIANT YSGOL GYFAN (MDaPh)

Hyrwyddo 'Dinasyddion Egwyddorol, Gwybodus i Gymru' trwy ddatblygu momentwm ein digwyddiad TEDxGWE llwyddiannus.

Mae cynlluniau ar y gweill i ni fod yn gweithio ar y cyd â Phrifysgol Glyndŵr a Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus Gogledd Cymru i gynnal 'Peilot Arweinwyr y Dyfodol' i alluogi pobl ifanc (14-16 oed) i gyfrannu'n uniongyrchol at ddatblygu Cynlluniau Llesiant rhanbarthol, a rhannu eu barn a'u syniadau ar sut y gellir mynd ati i wella lles ar eu cyfer nhw a phobl debyg yn eu hardal leol. Byddwn yn dod i ddeall mwyfwy am Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, yn datblygu i fod yn 'ddinasyddion byd-eang a moesegol', ac yn datblygu ymdeimlad o hunan-ffeithiolrwydd a photensial i fod yn arweinwyr (heddiw) a'r dyfodol. Mae ail-gofrestru wedi agor ac rydym yn edrych am chwe lleoliad ar gyfer TEDx.

STRATEGAETH I GEFNOI RHINIEN/GOFALWYR

Sicrhau bod "Helpu eich plentyn i ddysgu" yn cael ei rannu'n effeithiol ag ysgolion a rhieni a gofalwyr ar draws Cymru.

Mae grŵp rhanbarthol wedi ei sefydlu, gyda chynrychiolaeth o GwE a phob ALL, i arwain, rheoli a chydlynu'r maes cefnogi rhieni a gofalwyr gyda dysgu eu plant.

Dyma'r prif ddatblygiadau:

- Mae datblygwr yr Adnodd wedi creu Helpu eich Plentyn i Ddysgu (HYCTL) ar gyfer ysgolion cynradd a disgyblion Blwyddyn 7 ac 8.
- Mae datblygwr yr Adnodd wedi creu Helpu eich Plentyn yn ei Arddegau i Ddysgu (HYTTL) ar gyfer disgyblion Blwyddyn 9, 10 ac 11.
- Rhannwyd pecynnau cyfathrebu dwyieithog ar gyfer HYCTL a HYTTL ag ysgolion.
- Datblygwyd pecynnau hyfforddi i gymorthyddion dysgu eu defnyddio efo rhieni (HYCTL a HYTTL).
- Crëwyd llwyfan ar wefan GwE gyda gwybodaeth i Rhieni, Gofalwyr ac Ysgolion - mae hyn yn sicrhau mynediad rhwydd i bawb.

- 12 ysgol i dreialu'r pecyn hyfforddi ar gyfer Helpu eich Plentyn i Ddysgu. Bydd y grŵp yn ailymgynnwll yn ystod tymor yr hydref i roi adborth. Yna bydd yr hyfforddiant ar gael i bob ysgol ar draws y rhanbarth.
- Gwahodd cyd-weithwyr uwchradd i fynychu hyfforddiant yn ystod tymor yr hydref. Y nod yw gwneud hyn gyda phob ysgol uwchradd ar draws y rhanbarth.

AILGYDIO MEWN DYSGU

Cymorth i weithredu ymyraethau Geiriau Amlder Uchel (HFW)/Darllen Ailadroddol (RR) a Headsprout.

Mae dwy agwedd ar y ffrwd waith hon: **Gwella rhuglder mewn Darllen ar Lafar (iFOR)** gan ddefnyddio strategaethau HFW a RR, a'r ddarpariaeth barhaus ar gyfer ysgolion i ddefnyddio rhaglenni darllen Headsprout, o'r enw **prosiect Cadw Disgyblion i Ddarllen (KPR)**. Mae'r prosiectau hyn yn barhad o'r gwaith a gychwynwyd y flwyddyn flaenorol. Dyma ddiweddariad:

Gwella rhuglder mewn Darllen ar Lafar (iFOR)

Mae 52 ysgol a 66 athro wedi cofrestru a chael mynediad at fideos hyfforddiant ar-lein ac adnoddau ymyraeth i'w lawrlwytho a'u defnyddio yn eu hysgolion. Dyma niferoedd yr athrawon sydd wedi defnyddio Google classroom:

- Mae 63 wedi defnyddio'r adnoddau Saesneg
- Mae 41 wedi defnyddio'r adnoddau Cymraeg.

Mae 14 ysgol wedi bod mewn sesiynau cymorth cwestiwn ac ateb dilynol ar-lein, ac wedi cael aelod o'r tîm ymchwil wrth law i roi cymorth gweithredu. Cynhaliwyd y sesiynau cymorth ym mis Medi 2021 a mis Ionawr 2022. Gwahoddwyd ysgolion hefyd i fesur cynnydd mewn Rhuglder Darllen ar Lafar gan ddefnyddio prawf sgrinio DIBELS. Mae dwy ysgol wedi mesur cynnydd gan ddefnyddio adnoddau sgrinio DIBELS ac mae un ysgol yn monitro cynnydd. Mynegodd chwe ysgol arall ddiddordeb mewn mesur cynnydd disgyblion gan ddefnyddio DIBELS. Datblygwyd adnoddau Rhuglder Darllen Ailadroddol i'w defnyddio gartref ac yn yr ysgol (cyfleoedd ychwanegol i ymarfer). Gwahoddwyd ysgolion i dreialu defnyddio'r deunyddiau yn y cartref a'r ysgol. Mynegodd bedair ysgol ddiddordeb. Drwy gydol 2021-22, rydym wedi parhau i ddiweddarau'r ymyraethau RR a HFW i'w gwneud nhw'n fwy hygyrch ac ymarferol. Rydym ni hefyd wrthi'n dylunio llawlyfr iFOR ac yn creu fideos hyfforddiant syml a byr. Hysbysebir ym Mwletin GwE ym mis Medi 2022 i ysgolion gofrestru ar sesiynau hyfforddiant iFOR yn yr Hydref.

Prosiect Cadw Disgyblion i Ddarllen (KPR)

Crynodeb o'r cynnydd hyd yma:

- Cymorth parhaus ar gael i ysgolion dros e-bost/galwad ffôn/galwad fideo gan Swyddog Ymchwil ar gyfer unrhyw gymorth sydd angen ar staff ysgol (technegol, prynu/adnewyddu trwyddedau, gweithredu, hyfforddiant, sut i fynd at yr adnoddau ac ati).
- Mae'r holl adnoddau, yn cynnwys canllawiau a fideos hyfforddiant o fis Medi 2021, ar gael ar Hwb i staff ysgolion a Google Classroom i rieni
- Hysbysebwyd holl fanylion y prosiectau drwy fwletin GwE a Twitter.
- Yn Nhymor yr Hydref 2021, cefnogwyd pob ysgol gyda'r broses o adnewyddu eu trwyddedau presennol neu drwyddedau treial. Yn Nhymor y Gwanwyn 2022, cyflwynwyd dwy weminar 'cychwyn arni gyda Headsprout' a dwy weminar 'sut i fonitro cynnydd' (recordiwyd y rhain a'u rhoi ar Ganolfan Cefnogaeth GwE). Roedd 10 ysgol yn bresennol ac maent wedi parhau i gael cymorth parhaus ers hynny.
- Yn Nhymor yr Haf 2022, cynhaliwyd 3 sesiwn cwestiwn ac ateb i ysgolion. Roedd dwy ysgol yn bresennol.

Y camau nesaf yn Hydref 2022:

- Cynnig cymorth parhaus i staff ysgolion gan y Swyddog Ymchwil.
- Monitro Hwb i roi mynediad i ysgolion newydd
- Parhau i fonitro Google Classroom
- Diweddarau fideos hyfforddiant pan fydd angen

Hysbysebir ym Mwletin GwE ym mis Medi 2022 i ysgolion gofrestru ar sesiynau hyfforddiant KPR yr Hydref.

Dysgu Iaith a Llythrennedd o Bell (RILL)

Dechreuodd tîm ymchwil RILL ar waith Cam 2 ddechrau mis Mai 2021. Maent bellach wedi cwblhau'r addasiadau i'r fersiwn gydamserol/anghydamserol wreiddiol o RILL a ddatblygwyd yn 2020 yn ystod y cyfnod clo.

Hyfforddwyd 33 o ysgolion mewn RILL (58 o athrawon) yn ystod blwyddyn ysgol 2021-22, gyda'r mwyafrif yn gyfrwng Cymraeg.

Yn ystod 2021-22, bu RILL yn canolbwyntio ar hyfforddi ysgolion newydd i weithredu'r rhaglen. Roedd yr hyfforddiant yn cynnwys tasgau anghydamserol, sesiwn hyfforddiant fyw am ddiwrnod llawn gyda'r tîm RILL (5 o athrawon ar y mwyafrif ym mhob sesiwn ar-lein) a thrafodaeth fer i ddilyn. Roedd sesiynau galw heibio hefyd ar gael i'r rheiny oedd eisiau rhagor o gymorth neu gymorth parhaus. Cynhaliwyd rhywfaint o hyfforddiant wyneb yn wyneb hefyd gyda'r ysgolion oedd yn cymryd rhan.

Yn ogystal â rhwydwaith Hwb ble gall athrawon gael gafael ar wybodaeth a deunyddiau hyfforddiant, gofyn cwestiynau a myfyrio ar eu profiadau, crëwyd gwefan newydd sydd â gwybodaeth a deunyddiau cefnogol i ysgolion, athrawon a rhieni. Ar y wefan ceir hefyd deunyddiau newydd i rieni eu defnyddio gartref gyda'u plant - gan gynnwys geirfa newydd, stori, pwyntiau trafod i annog rhyngweithio a defnyddio iaith lafar. Mae'r deunyddiau hyn yn cyd-fynd â deunyddiau RILL cyfrwng Cymraeg a bwriedir iddynt gael eu gosod fel gwaith cartref gan yr athro cyn y wers. Mae'r rhain yn cynnwys disgrifiadau/cyfieithiadau Saesneg i rieni di-Gymraeg, yn ogystal â fideos i gefnogi darllenwyr llai hyderus.

Rydym hefyd wedi datblygu a pheilotu batri o asesiadau ar-lein i gofnodi data effaith RILL.

Yn 2022-23, yr amcan cyntaf yw ymestyn RILL i ddarparu rhaglen iaith a llythrennedd yn y Gymraeg dros bymtheg wythnos gan ddefnyddio technoleg i blant difreintiedig (h.y. cartref di-Gymraeg, SES a gallu isel) a phrofi pa mor effeithiol ydyw o ran gwella sgiliau iaith a darllen Cymraeg. Llwyddwyd i recriwtio 20 ysgol o Wynedd ac Ynys Môn i gychwyn ar y gwaith ym mis Hydref 2022. Byddwn hefyd yn recriwtio 60 ysgol yn rhagor ar draws Cymru i gael hyfforddiant RILL.

Helpu ysgolion targed i ddefnyddio astudiaeth a strategaethau adolygu yn seiliedig ar dystiolaeth

Nod y prosiect yw casglu sylwadau a gwybodaeth ar ymarferoldeb gan ddefnyddio set newydd o adnoddau profi ymarfer (iSTER) i helpu dysgwyr wella deiliannau mewn TGAU mathemateg.

AMCAN 5- CEFNOGI SYSTEM SY'N HUNAN WELLA

Cefnogi system ble mae gan y proffesiwn addysg y sgiliau, y gallu a'r cynhwysedd i fod yn dysgu a gwella eu harferion yn gyson

YMGYSYLLTU Â CHYMHEIRIAID

Parhau i ddatblygu prosesau adolygu gan gymheiriaid ymhellach mewn ysgolion er mwyn cefnogi gweithrediadau hunanwerthuso cadarn a gwaith cynllunio gwelliant ar bob lefel.

Parhau i ddatblygu'r gallu i arwain ledled y system.

Gwreiddio adolygu gan gymheiriaid fel agwedd allweddol ar wella ysgolion ledled y rhanbarth.

Ers tair blynedd bellach, ceir cytundeb ar gyfres o egwyddorion rhanbarthol â phenaethiaid ar gyfer ymgysylltu â chymheiriaid. Dosbarthwyd model adolygu gan gymheiriaid (y *Rhaglen Partneriaeth Ysgolion*) i randdeiliaid a chafodd ei ardystio gan y Bwrdd Rheoli a'r Cyd-bwyllgor.

Derbyniodd holl Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG) GwE hyfforddiant a chefnogaeth barhaus yn ymwneud ag adolygu gan gymheiriaid, hwyluso, mentora a hyfforddi. Erbyn Gorffennaf 2022 mae 29 o Ymgynghorwyr wedi'u hyfforddi fel adolygwyr cyfoedion a hwyluswyr gwelliant fel rhan o'r *Rhaglen Partneriaeth Ysgolion*. Derbyniodd holl aelodau newydd o staff GwE ddiweddiariad ar hyfforddiant y *Rhaglen Partneriaeth Ysgolion*. Hyfforddwyd 13

o Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant yn ystod Hydref 2021 fel cyflwynwyr rhaglen, ac yn dilyn rhaglen o gysgodi hyfforddiant yn ystod Ebrill 2022 gallant bellach gyflwyno hyfforddiant y *Rhaglen Partneriaeth Ysgolion* i ysgolion a chlystyrau. Yn ystod Mis Mai 2022 fe gyflwynwyd y rhaglen gyntaf o hyfforddiant RhPY wedi ei hwyluso gan staff GwE yn unig i gohort 3b. Golyga hyn erbyn Gorffennaf 2022 fod un ar hugain o Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant a'r gallu i gyflwyno'r rhaglen partneriaethau ysgolion yn llwyddiannus a bod hyd at ddeg YCG ychwanegol wedi eu clustnodi i dderbyn yr hyfforddiant fel hwyluswyr yn nhymor yr Hydref 2022.

Erbyn Gorffennaf 2022, mae 21 clwstwr/ cynghrair (118 ysgol) wedi derbyn hyfforddiant y *Rhaglen Partneriaeth Ysgolion* ac maent wedi mynd ati eisoes, neu'n paratoi, i gyflawni gwaith adolygu gan gymheiriaid yn ystod tymor yr haf / cychwyn tymor yr hydref 2022. Mae 149 o benaethiaid/uwch arweinwyr wedi'u hyfforddi fel adolygwyr cymheiriaid ledled y rhanbarth. Mae 131 o uwch arweinwyr/arweinwyr canol ac athrawon medrus wedi'u hyfforddi fel '*hwyluswyr gwelliant*'. Bu hyn yn fodd i'r arweinwyr a'r athrawon fanteisio ar addysg broffesiynol o safon a byddai'n cyfrannu tuag at wella'r gallu o ran arweinyddiaeth ledled y rhanbarth. Bu i'r haen gyntaf o ysgolion cynradd a'r clystyrau sydd ynghlwm dderbyn hyfforddiant ymestynnol ar gyfer eu hwyluswyr gwelliant yn Fis Mai 2022 gyda'r ffocws ar ddatblygu'r defnydd cynyddol ac effeithiol o ymchwil yn eu gweithdai gwelliant. Mae'r hyfforddiant diweddaraf ar gyfer ysgolion uwchradd/y clystyrau sydd ynghlwm wedi'i gyflwyno yn ystod Mis Mai 2022.

Mae rhaglen ar waith i gynnig hyfforddiant y *Rhaglen Partneriaeth Ysgolion* i bob un o'r 407 o ysgolion rhanbarthol a'r Unedau Cyfeirio. Y bwriad yw hyfforddi tua 15 o glystyrau pob tymor yn ystod blwyddyn academiaidd 2021-22 ac yna 2022-23. Bydd y rhaglen yn cyd-fynd â'r gwaith i ddatblygu cwricwlwm newydd er mwyn cefnogi ysgolion a chlystyrau i werthuso'u cynnydd wrth gyflawni'r daith ddiwygio. I'r perwyl yma mae cyfres o gwestiynau adlewyrchol gyda ffocws ar y daith diwygio wedi eu ffurfio i gyd fynd a'r broses cymheiriol.

Ym mis Medi 2021, gofynnwyd i ysgolion a chlystyrau nad oedd eisoes yn rhan o'r rhaglen fynegi diddordeb mewn cymryd rhan yn hyfforddiant y *Rhaglen Partneriaeth Ysgolion*. Cafwyd cyfanswm o 33 o glystyrau ar draws y rhanbarth yn mynegi diddordeb, a oedd yn cynnwys 193 o ysgolion rhanbarthol. Mae 53 o ysgolion ychwanegol wedi derbyn yr hyfforddiant erbyn Mis Mai 2022 ac fe drefnwyd bellach i 106 o ysgolion dderbyn hyfforddiant y *Rhaglen Partneriaeth Ysgolion* yn ystod Tymor yr Hydref 2022. Mae pedwar clwstwr/cynghrair o ysgolion wedi eu clustnodi i'w cynnwys mewn astudiaeth achos ag ymchwil i effaith y rhaglen yn y flwyddyn 2022-23. Bydd ymchwilydd o'r "Education Development Trust" yn cwblhau'r Gwaith yma ar ran y rhanbarth.

HYFFORDDI A MENTORA

Rhoi mynediad at ystod o ddysgu proffesiynol yn rhanbarthol ac yn genedlaethol, gan gynnwys mynediad at hyfforddi a mentora, i bob ymarferydd addysg mewn ysgolion a lleoliadau sydd yn briodol i'w rôl a'u cyfrifoldeb yn unol â safonau proffesiynol.

Ni ddarparwyd rhaglen hyfforddiant y tymor hwn ond mae trafodaethau a gwaith cynllunio wedi dechrau mewn perthynas â'r cynnig rhanbarthol. Gofynnwyd am geisiadau i astudio cymwysterau ar lefel 3, 5 a 7 - bydd rhaglenni yn cychwyn ym mis Medi 2022.

YSGOLION SY'N DESTUN PRYDER

Parhau i gydweithio â Llywodraeth Cymru, Estyn a'r ALL rhanbarthol perthnasol ar y peilot cenedlaethol aml-asiantaethol i ysgolion uwchradd mewn Mesurau Arbennig a chymorth Cam 3 i'r ysgolion hynny a dynnwyd allan o gategori yn ddiweddar.

Ar y cyd â swyddogion yr ALL, cryfhau ymhellach strwythurau a phrosesau rhanbarthol i gefnogi a herio ysgolion cynradd ac uwchradd sy'n destun pryder.

Cynllunio a chyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru newydd.

Parheir i gydweithio â Llywodraeth Cymru, Estyn a'r ALL rhanbarthol ar y peilot cenedlaethol aml-asiantaethol i ysgolion uwchradd mewn Mesurau Arbennig ac ar gymorth Cam 3 i'r ysgolion hynny a dynnwyd allan o gategori yn ddiweddar. Parheir i gydweithio â swyddogion yr ALL i gryfhau ymhellach strwythurau a sicrhau mwy o gysondeb mewn strwythurau a phrosesau rhanbarthol i gefnogi a herio ysgolion cynradd ac uwchradd sy'n destun pryder.

Mewn ymweliadau gan Estyn yn ddiweddar, rhoddwyd un ysgol uwchradd ychwanegol mewn Mesurau Arbennig. Er hynny, disgwyliad hyn ac roedd yr awdurdod lleol yn gwbl ymwybodol o'r pryderon cynyddol. Roedd canfyddiadau Estyn yn ystod yr wythnos yn cyd-fynd â phryderon GwE/yr ALL. Hefyd, yn ystod ymweliad monitro yn ddiweddar ag ysgol mewn categori Gwelliant Sylweddol, barnodd Estyn fod y cynnydd yn annigonol a rhoddwyd

yr ysgol mewn Mesurau Arbennig. Mae'r ysgol wrthi'n herio rhai meysydd/agweddau ar y broses. Yn ôl proffil cyfredol y rhanbarth, mae 4 ysgol uwchradd ac 1 ysgol gynradd mewn Mesurau Arbennig.

Parheir gyda'r chymorth Cam 3 i'r ysgolion hynny a dynnwyd allan o gategori mesurau arbennig yn ddiweddar.

Mae cynlluniau cefnogaeth 'holistaidd unigryw 2022-23 ar gyfer yr holl ysgolion a nodir uchod wrthi'n cael eu trafod ac i'w cwblhau yn fuan ym mis Medi. Bydd y cynlluniau hefyd yn sicrhau bod pob ysgol yn gweithio'n effeithiol gyda phartneriaid allweddol wrth iddynt gynllunio a chyflwyno eu cwricwlwm newydd, a byddant yn sicrhau eu bod yn gweithio'n gynyddol gyda'u cynghrair/clwstwr ac yn ehangach er mwyn gwella arweinyddiaeth, darpariaeth ac ansawdd y dysgu a'r addysgu.

Oherwydd cyfyngiadau Covid, ni fu'n fwy o her i sicrhau ymwneud llawn â'r holl ysgolion mewn categori statudol. Ni fu modd ychwaith, ym mhob sefyllfa, cynnal ymweliadau monitro llawn i gofnodi cynnydd ac effaith, yn enwedig ar lefel dosbarth. Bydd angen rhoi sylw i hyn o Dymor yr Hydref ymlaen.

Os bydd y pandemig yn achosi mwy o darfu eto, gallai hyn effeithio ar yr amserlenni a'r amserlen sydd dan sylw ar gyfer y ffrydiau gwaith a nodir uchod.

YSGOLION A GWASANAETH FEL SEFYDLIADAU SY'N DYSGU (YSD)

- **Sicrhau bod GwE a'i weithlu yn parhau i ymateb i holl ofynion a gwerthoedd Sefydliad sy'n Dysgu.**
- **Helpu ysgolion ar draws y rhanbarth i gael dealltwriaeth ddyfnach o'r hyn yw Sefydliad sy'n Dysgu, fel ei fod yn dod yn rhan naturiol o ddiwylliant ysgolion.**
- **Cryfhau ymhellach ein partneriaeth gyda SAU a datblygu ymwybyddiaeth myfyrwyr o YSD.**

Yn sgil dadansoddi ymateb staff GwE i'r holiadur Sefydliad sy'n Dysgu, daeth yn amlwg mai 'sefydlu diwylliant o ymholi, arloesi ac archwilio' yw'r dimensiwn sydd i'w ddatblygu ymhellach. Yn ystod y pandemig, cryfhawyd yr agwedd hon yn sylweddol, gyda'r gwasanaeth wedi ail-gyfeirio ei hun saith gwaith dros y cyfnod er mwyn ymateb i anghenion ysgolion. O ganlyniad, mae YCG GwE wedi gorfod ymchwilio i ffyrdd gwahanol o gefnogi ysgolion yn ystod y cyfnod ansicr hwn gan arwain at waith arloesol mewn defnyddio TGCh. Bu'r pedair thema drawsliniol sef amser, technoleg, ymddiriedaeth a meddwl gyda'n gilydd yn hanfodol dros y cyfnod hwn er mwyn cryfhau ymhellach y bartneriaeth rhwng y gwasanaeth a'r ysgolion.

Bu'n rhaid i'r cyswllt ag ysgolion yn ystod y pandemig fod yn sensitif iawn oherwydd yr holl bwysau rheolaethol o sicrhau mai iechyd a lles disgyblion a staff sydd yn dod yn gyntaf. Un effaith yw bod ysgolion wedi datblygu'n naturiol mewn nifer o ddimensiynau, e.e. sefydlu diwylliant o ymholi, ymestyn y defnydd o systemau, hybu dysgu mewn tîm a datblygu gweledigaeth gyffredin. Datblygwyd y pedair thema drawsliniol yn sylweddol hefyd - yn enwedig yr elfen technoleg. Cefnogir ysgolion ymhellach i edrych ar eu diwylliant ymholi drwy enghreifftio gwaith ysgolion NPEP ac hefyd cyfeirio at arferion effeithiol yn y rhanbarth.

Mae Llywodraeth Cymru wedi lansio arolwg electronig YSD yn dawel o ystyried y cyfnod anodd y bu pob ysgol drwyddo yn ystod y pandemig. Isel iawn fu'r ymateb i'r arolwg hyd yma ac mae'n agwedd y bydd angen ei hyrwyddo ymhellach yn ystod gwaith y tymor nesaf a bydd yn rhan naturiol o brosesau ysgolion wrth iddynt ddatblygu eu gwaith Cwricwlwm i Gymru. Bwriadwn ail-gyflwyno sesiynau adolygu i bob ysgol sydd â diddordeb, naill ai drwy recordio weminarau neu gynnal sesiynau anghydamserol.

Mae angen gwneud gwaith datblygu gyda'n partneriaid SAU i edrych ar Ysgolion fel Sefydliadau sy'n Dysgu a sicrhau bod gan ein myfyrwyr ddealltwriaeth ddyfnach o YSD a'u gwerthoedd.

AMCAN 6 - BUSNES

Sicrhau bod gan GwE drefn lywodraethu gref a chefnogaeth fusnes a gweithredol effeithiol sy'n rhoi gwerth am arian.

Rheoli Perfformiad a Llywodraethu

Mae'r fframwaith atebolrwydd clir a grymus yn gryfder allweddol yn GwE. Mae cynlluniau busnes manwl ar bob lefel o gynllunio yn mynd i'r afael â phob agwedd ar waith GwE ac yn nodi'n glir cyfraniad y gwasanaeth at yr agenda trawsnewid. Yn y cynlluniau, ceir meini prawf llwyddiant clir a cherrig milltir ar gyfer cyflawni'r amcanion

hynny.

Ceir trefniadau hunan arfarnu manwl. Adolygir y cynlluniau pob chwarter, ble arfarnir cynnydd ac effaith. Mae staff, ar bob lefel, yn llawn ddeall eu cyfrifoldeb dros welliant parhaus ac atebolrwydd.

Mae gan bob Awdurdod Lleol gynllun busnes manwl sydd wedi'i gytuno rhwng y pennaeth gwasanaeth a'r ymgynghorydd craidd. Caiff cynnydd tuag at gyflawni'r deilliannau cytûn, ar lefel awdurdod lleol, ei fonitro pob chwarter a'i drafod yn rheolaidd mewn cyfarfodydd rhwng yr ymgynghorydd arweiniol a'r Awdurdod Lleol. Caiff materion parhaus eu cyfeirio at Uwch Arweinwyr GwE yn amserol.

Mae hunan arfarnu yn nodwedd gref yn GwE ac mae'r broses hunan arfarnu yn un gylchol a pharhaus. Rhoddir pwys mawr ar atebolrwydd ac adolygu parhaus, ac mae pwyslais cyson ar gynnydd yn unol â'r blaenoriaethau. O ganlyniad, mae arweinwyr GwE yn adnabod, yn fanwl gywir, meysydd ble mae perfformiad yn dda, a meysydd sydd angen eu datblygu neu ble mae elfen o risg o ran gwella'r profiadau a'r deilliannau addysgol i ddysgwyr.

Gwerth am Arian

Mae gan y consortiwm brosesau rheolaeth ariannol effeithiol ar waith. Mae cyfathrebu ac ymgynghori ynghylch trefniadau ariannol yn effeithiol, gyda staff GwE, yr awdurdod lleol lletyol a'r Cyd-Bwyllgor yn adolygu'r cyllid craidd a'r gwariant grant yn rheolaidd.

Mae dadansoddiad ariannol cadarn yn sail i gyflawni'r cynllun busnes. Mae cynllun ariannol tymor canolig a chynllun gweithlu yn cyd-fynd â'r cynllun busnes. Drwy ddefnyddio data yn gynyddol effeithiol i adnabod blaenoriaethau allweddol, cryfheir y cyswllt rhwng y broses cynllunio busnes a phenderfyniadau cynllunio ariannol gan fod y ffrydiau gwaith sy'n sail i'r cynllun busnes yn nodi'n glir yr adnoddau i'w defnyddio.

Lluniwyd fframwaith ffurfiol i asesu'r gwerth am arian ehangach a ddarperir gan GwE. Mae'r farn bellach yn gyson ar draws yr holl randdeiliaid ar sut y gellir mesur gwerth am arian gweithgareddau GwE o fewn strwythur ac amcanion y cynllun busnes.

Cofrestr Risg

Mae trefniadau trylwyr a chynhwysfawr ar waith i adnabod a rheoli, yn fanwl gywir, risgiau ar lefel leol, rhanbarthol a chenedlaethol. Mae'r gofrestr risg yn ddogfen fyw, a chaiff ei diweddarau'n gyson i adnabod risgiau sy'n cynyddu, neu risgiau na fernir sy'n lefel uchel mwyach. Fe'i hadolygir pob mis mewn cyfarfod uwch arweinyddol a bydd y Bwrdd Rheoli a'r Cyd-Bwyllgor yn adolygu'r gofrestr pob chwarter.

Trwy reoli'r risgiau i'r rhanbarth yn effeithiol, gall GwE gefnogi amcanion y rhanbarth, gwneud defnydd effeithiol o adnoddau a chyflawni'r deilliannau yn ôl y bwriad.

2. ATODIAD:

Data Rhanbarthol